Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کـتـاب نـوم : ربیع الاول او میلاد نبوي

لیکوال :: علامه محمد معین الدین أبوالفضل

خــپـرونـکــی: بېنوا انټرنېټ پاڼه

د چاپ ټول حقوق له لیکوال او بېنوا پاڼې سره خوندي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربیع الاول او میلاد النبي

نحمده ونصلي على رسوله الكريم.

امابعد: فأعوذبالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم.

(ومآارسلناک الارحمة للعالمين) وايضاً قال الله تعالي(انک ميت وانهم ميّتون) وايضاً قال الله تعالى (لقد جاء کم رسول من انفسکم عزيز عليه ماعنتم حريص عليکم باالمومنين رءوف رحيم)

محترمومسلمانانو! څرنګه چې دربيع الاول مبارکه ميا شت رابره سويده اوپه دغه مياشت کښی داسلام پيغمبرامام الانبياء رحمة للعالمين رسول حضرت محمدصلی الله عليه وسلم زيږيدلئ دئ اوپه همدغه مياشت کښی وفات سوئ دئ په همدغه مناسبت زه غواړم چي ومحترمو مسلمانانوته داسلام دپيغمبر دولادت اوله دنيا څخه دده مبارک درحلت اووفات بيان اوتفصيل په هغه ډول وکړم چي په شرعي لحاظ زيات مستند اومثبت وي اودمسلمانانو دزړونودپاره ډيرجالب اورقت وربخښونکئ وي اوهمدارنګه غواړم داسلام دپيغمبردميلاد اودو فات دورځي دلمانځني په باب واقعي اوسوچه شرعي معلومات عرض کړم اوپه دي اړه دافراط کونکو اودتفريط کونکو چهره څرګنده کړم.

محترمو ورونو!يوځل بيادرته ذکرکوم چي په دغه لړئ کښي به وتاسي محترموته څلورقسمه مطالب په تفصيل سره بيان کړه سي.

اول داسلام دپيغمبر دولادت واقعه اودده مبارک دتولد په وخت کښي نااشنااونادره خارق العادته پيښي.

دوهم دده مبارک دوفات اوله دنيا څخه دده درحلت واقعه .

دريم دده مبارک دولادت اودوفات دورځي دلمانځني شرعي حکم اوپه دي اړه دافراط اودتفريط په باب شرعي حکم .

اوڅلورم داسلام دپيغمبر دعظمت دشان په باب ځني بيخي نادراومثبت اوصحيح معلوماتونه.

محترم ورونه دي له دي څخه هم باخبره وي چي دغه بيانونه له ډيروعمده اومعتبروکتابوڅخه مأخوذدي لکه (البداية والنهاية ، سيرت ابن هشام ،تاريخ طبري ، محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم [تاليف،محمدرضا، روضة الشهداء [للواعظ الکاشفي] ، سخاوي ، مدارج النبوة [للمحدث دهلوي] ، الحاوي [للامام السيوطي] ،وغيره(

له محترمو مسلمانانوڅخه هيله کوم چي دخپل محبوب پيغمبر په باره کښي دغه بيانونه په ډير غور سره مطالعه کړي اودشوق اوذوق اودمينی اومحبت اودجوش اوخروش په کتنه سره ددغو بيانو دخپل پيغمبر دولادت اودرحلت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي حق وراداء کړئ دااوله برخه تمهيدي بيان وو مقصودي بيانونه به انشاءالله پرلپسي ستاسي وحضورته تقديم کړه سي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

محترمومسلمانانو ! اوس د رحمة اللعالمين پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د تولد او د زوکړي په تفصيلاتو پيل کوم.

محترمو ورونو ! د حج مبارکي ورځي وي او د تشريق د ورځو مابين ؤ ، دجمعې مبارکي شپه وه چي د اسلام د پيغمبر د خلقت ماده دده د مبارک پلار عبدالله له وجود څخه ، دده د مبارکي مور حضرت بي بي آمنې (رضي الله عنها) و مبارک رحم ته ورنقل سوه .

حضرت امام أحمد بن حنبل فرمايلي دي چي د جمعې مبارکه شپه د ليلة القدر تر شپې بهتره ده ؛ ځکه چي کومي ښيګڼي ، برکتونه ، کرامتونه او نيکبختۍ چي په جنس کښي د جمعې د مبارکي شپې پر عالميانو باندي راتوی سوي او نازل سويدي په هيڅ بله شپه کښي نه راتوی سويدي او نه به د قيامت تر ورځي پوري راتوی سي ، نو که په دغه وجه د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د ميلاد شپه د � شب قدر � تر شپې أفضله او بهتره وګڼله سي نو لايقه خبره ده .

او ډيرو علماؤ پر دغه خبره باندي تصريح هم کړېده ، په رواياتو کښي راغلي دي چي په دغه شپه کښي له الهي لوري و ملائکوته حکم وکړ سو چي ټول عالم په أنوارو د قدس (يعني د ذات مقدس چي الله [جل جلاله] دئ) منور وګرځوی ، او ټول ملائکه ، اسمانونه او ځمکه په سرور ، ابتهاج او خوشحالۍ کښي راغلل ، او و خازن ته د جنت أمر وسو چي � فردوس أعلی � خلاص کړي او ټول عالم په خوشبويه رائحو سره معطر وګرځوي ، او و ټولو طبقو ته د اسمانو او و ټولو ځايو ته د ځمکي زيرئ ورکړ سو چي محمدي نور نن شپه د حضرت بي بي آمنې په رِحم کښي قرار ونيوئ.

همدارنګه روايت سوئ دئ چي په سهار کي ددغي شپې د ځمکي د مخ ټول بتان سرچپه پر ځمکه باندي ولوېدل او د ځمکي پر مخ باندي د ټولو بادشاهانو تختونه سرنګون کړه سوه ، او په دغه شپه کښي هيڅ يو سرائ داسي ندئ پاته سوئ چي روښانه سوئ دي نه وي او هيڅ يو ځائ داسي ندئ پاته سوئ چي منور دي نه وي ګرځېدلئ ، او هيڅ يو چارپائ داسي نه دئ پاته سوئ چي په دغه شپه کښي دي دَی ګويا سوئ او خبري کونکئ نه وي ګرځيدلئ ، او په دغه شپه کښي د مشرق وحشي حيوانانو د مغرب پر وحشي حيوانانو باندي د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) زيرئ وکړ او تر دغه شپه له مخه قريش په سختي قحطۍ او تنګۍ کښي واقع سوي وو چي درختي ټولي وچي سوي وي او چارپايان يې له ډيري کمزورۍ او ډنګروالي پر لار باندي نسوائ تللائ ، ددغه شپې په برکت الله تعالی بارانونه شروع کړل او له قريشو څخه قحطي ولاړه او له خوشحالۍ او پراخۍ سره مخامخ سول ، په دي وجه به قريشو ودغه کال ته � سنة الفرح و الإبتهاج � وايو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام پیغمبر (صلى الله عليه وسلم) پوره نهه میاشتي (نه زیات او نه کم) د خپلي مبارکي مور په رحم کښي ؤ ، په دغه موده کښي دده مبارکي مور هیڅ یو داسي تکلیف ندئ محسوس کړئ لکه څرنګه چي یې نوري ښځي په عمومي ډول د حمل په وخت کښي محسوسه وي .

لکه چي له حضرت آمنې څخه نقل سوئ دئ چي دې مبارکي فرمایلي دي چي زه په دې هیڅ نه یم اګاه سوې چي زه خاونده د حمل یم ، مګر تنها له دې وجي مي پر ځان باندي د حاملې خیال راتلئ چي زنانه مرض مي قطع سوئ ؤ .

له ځیني روایتو څخه داسي فهمیږي چي په وخت کښي د حمل ددې مبارکي په پیغمبر د إسلام دې د څه تکلیف او ثقل حس وکاوئ ، خو علماؤ دا پر ابتدا د حمل ، حمل کړئ دئ ، چي دا بیایو بل خارق العادته کار دئ ؛ ځکه چي ښځي په ابتدا کښي د حمل کوم تکلیف نه محسوسوي بلکي په وروسته کښي احساس د تکلیف ورته پیداکیږي .

حضرت ابونعیم له ابن عباس څخه روایت کړئ دئ چي یوه نښانه د حملداره کېدو د حضرت آمنې په رسول د خدائ دا وه چي په قریشو کښي چي څه چارپایان وو ټولو په هغه شپه کښي دا ویل چي : � موږ په خالق د کعبې قسم کوو چي د الله تعالی په رسول باندي دده مبارکه مور حملداره وګرځېدله ، کوم چي د تمامي دنیا امام او د ټولو خلګو د هدایت څراغ دئ .

او په یوه روایت کښي داسي راغلي دي چي د مځکي د مخ ټولو چارپایانو دغه ډول خبر په دغه شپه کښي وکړه .

همدارنګه حضرت آمنې (رضي الله عنها) فرمایلي دي چي په داسي حال کښي چي زه نیمئ ویښه وم او نیمئ بیده وم ، دا ږغ مي واوریدئ چي : � تر ټولو خلګو په بهترین شخص سره ته حملداره سوې یې � او د همدغه غیبي ږغ په وجه زه په دې عالمه سوم چي زه حملداره یم .

همدارنګه دې مبارکي فرمایلي دي چي په دوران کښي د حمل هره میاشت د اسمان او مځکي له طرفه پر ماباندي داسي غیبي ږغ کیدئ چي : � خوشحالي دي وي تا لره چي ددې وخت رارسېدلئ دئ چي ظاهر به سي له تا څخه � أبوالقاسم � (صلى الله عليه وسلم) .

همدارنګه حضرت بي بي آمنې فرمایلي دي چي حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) چي کله ځما په نس کښي ؤ ، نو په خوب کښي مي ولیدل چي یو نور له ما څخه جلا سو داسي نور چي ټول عالم په هغه نور سره منور وګرځیدئ ، او دارنګه مي بنګلې د � بصری � کوم چي د شام په طرف کښي یو ښار دئ ولیدلې ، او ددغه واقعې په مثل د إسلام د پیغمبر د ولادت په وخت کښي هم پېښه سوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حضرت بي بي آمنې څخه ماسوى د اسلام له پيغمبر څخه بل كوم ولد نه دئ پيداسوئ ، او دارنګه دده مبارک د پلار عبدالله هم بل هيڅ څوى ندئ ځيږيدلئ .

په دي موضوع کښې روايتونه مختلف دي چي د إسلام د پيغمبر د تولد په وخت کښې دده پلار ژوندئ ؤ او که وفات سوئ ؤ ؟

ځينو علماؤ ذکر کړيدي چي دده مبارک پلار دده تر تولد له مخه وفات سوئ دئ او دغه قول ډير مشهور هم دئ او ځينو عمده علماؤ ددې تصحيح هم کړېده.

او ځينو علماؤ ويلي دي چي دَى مبارک د اتو يا د اوو يا د دوو مياشتو ؤ ، او دغه راز نور قولونه هم راغلي دي.

دده مبارک دپلار حضرت عبدالله صاحب د وفات واقعه په مختصر ډول داسي وه چي : عبدالله صاحب د قريشو له يوې ډلي سره په تجارت ولاړئ ، کله چي و مديني منوري ته دوی ورسېدل نو عبدالله هلته مريض سو ، د مرض په وجه له خپلو ملګرو څخه د خپلو ماماګانو په کور کښې پاته سو کوم چي د بني نجار له قبېلې څخه ول ، کله چي دده ملګري و مکې شريفي ته راورسېدل نو عبدالمطلب له دوی څخه د خپل څوی عبدالله پوښتنه وکړه ؟ دوی ورته وويل چي هغه د ناجوړی په وجه په مدينه منوره کښې د خپلو ماماګانو په کور کښې پاته سو ، بيا عبدالمطلب خپل مشر څوی � حارث � دده د معلومات دپاره و مديني ته وليږئ ، حارث چي و مديني ته ورسيدئ نو په دغه وخت کښې عبدالله صاحب وفات سوئ او دفن سوئ ؤ په داسي ځائ کښې چي � دار نابغه � ورته ويل کيده .

او ځينو علماؤ فرمايلي دي چي دده مبارک دفن په � أبوا � کي سوئ دئ .

له حضرت ابن عباس (رضي الله عنه) څخه روايت دئ چي کله عبدالله صاحب وفات وکړ نو ملائکه و و الله تعالى ته عرض وکړ چي اې ځموږ باداره ! محمد چي پيغمبر او حبيب ستا دئ يتيم وګرځيدئ ، نو الله (جل جلاله) و فرشتو ته په جواب کښې وفرمايل چي د محمد زه حافظ ، مددګار او کفيل يم ، تاسي پر محمد باندي صلوة او سلام واياست او و ده ته دعاګاني کوی .

دا د إسلام د پيغمبر حضرت محمد مصطفى (صلى الله عليه وسلم) تر ولادت له مخه د � مشت نمونهء خروار � په ډول ځيني له عظمت او له جلال څخه ډک حالات وو چي ما درته ذکر کړل ، نو تاسي فکر وکړی چي کله دَى مبارک ځيږېدئ او دنيا دده په وجود سره مشرفه کيدله نو لا به څه قسم عجائبات منځته راغلي وي چي د هغوی تفصيل به هم (إن شآءالله) سره له بيانه د واقعې د تولد دده مبارک په راتلونکي برخه کښې درته راسي .

)مدارج النبوت للمحدث الدهلوي وغيره . (

ومن الله التوفيق.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

محترمومسلمانانو ! په دې او راتلونکې برخه کښې وتاسې محترمو ته د إسلام د پیغمبر د ولادت او د زوکړې او دارنګه دده مبارک د زوکړې د تاریخ په شا وخوا کښې د ځینو مهمو خارق العادته پیښو بیان درته کوم کومې چې په شریعت کښې � ارهاصات � ورته ویل کیږي :

اول : د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د تولد او زوکړې نیټه او تاریخ :

شیخ عبدالحق محدث دهلوي په � مدارج النبوت ج ۲ ص ۱۴ � کښې ذکر کړیدي چې جمهور د أهل سِیَر اود تواریخ پر دې خبره باندې دي چې تولد او زوکړه د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) په � عام الفیل � کښې وروسته له دې څخه چې د فیل د واقعې خلوېښت ورځې یا پنځه پنځوس ورځې تیرې سوې وې سوېده ، او دغه قول أصح د أقوالو دئ .

او دارنګه داخبره مشهوره ده چې تولدده مبارک د � ربیع الأول � په میاشت کښې سوئ دئ.

او ځینو علماؤ پر دغه خبره باندې ادعا د اتفاق کړېده .

دارنګه د ده مبارک تولد په دولسمه د ربیع الأول کښې سوئ دئ ، او په دې باره کښې نور قولونه هم راغلي دي خو دغه قول أشهر او أکثر دئ ، او د مکې د خلګو عمل هم پر دغه خبره باندې جاري ؤ ؛ ځکه چې دوی به د ربیع الأول په دوولسمه د إسلام د پیغمبر د ولادت د ځائ زیارت کاوه ، او دده مبارک د زوکړې په مناسبت چې به کوم د خیر کارونه دوی کول نو هغه به هم د ربیع الأول په دوولسمه شپه کښې وو .

او دارنګه ورځ د دوشنبې وه ، لکه څرنګه چې و ده مبارک ته له الهي لوري څخه ابتدا د وحي او هجرت دده مبارک له مکې مکرمې څخه ، او رسېدل دده و مدینې منورې ته او فتح د مکې شریفې او وفات دده مبارک د دوشنبې په ورځ سویدي .

د دوشنبې د ورځې چې د ربیع الأول دوولسمه ورځ وه ، د صبح صادق په وخت کښې دده مبارک زوکړه وسوه .

او ځینو علماؤ فرمایلي دي چې دده مبارک تولد د دوشنبې په شپه کښې سوئ دئ ، دغه علمآء پ دې سره دلیل نیسي چې په روایاتو کښې راغلي دي چې دده مبارک د زوکړې په وخت کښې ستوري و مځکې ته رانژدې کړه سوه او دارنګه شهب او کواکب پرلپسې د اسمان له طرفه رالوېدل ، خو د دوی له دغه استدلال څخه په دې ډول جواب ورکړ سوئ دئ چې د إسلام د پیغمبر د ولادت او د نبوت زمانه خو د خارق العادته شیانو د ښکاره کیدو زمانه وه نو دا ممکن دئ چې رانژدې کیدل د ستورو دي و مځکې ته او دارنګه سقوط د ستورو دي په خارق العادته توګه د ورځې واقع سوئ وي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوه سه ! چي د علمِ نجوم ځینو ماهرانو ذکر کړیدي چي په کوم ساعت کښي چي د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) تولد سوئ دئ هغه (يعني د دنيا د ټول عمر په ساعاتو کښي) تر ټولو اسعد او ډير نيکبخته ساعت ؤ ، لکه چي په � روضة الأحباب � کښي هم ددې ذکر راغلئ دئ ، خو محدث دهلوي فرمايلي دي چي حقه خبر داده چي د إسلام پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) متشرف په زمانه سره ندئ بلکي زمانه په ده سره متشرفه ده ، همدا سبب دئ چي ولادت دده مبارک په هغو مياشتو کي ندئ واقع سوئ چي په کرامت او برکت سره مشهوري دي لکه محرم ، رجب او رمضان .

له حضرت ابن عباس څخه روايت دئ چي : � ولدَ رسول الله (صلی الله عليه وسلم) يوم الإنين و أستنبئ يوم الإثنين و خرج مهاجرا من مكة الى المدينة يوم الإثنين و قدم المدينة يوم الإثنين و تُوفيَ يوم الإثنين و رفِعَ الحجرالأسود يوم الإثنين � تفرد به أحمد ، وفي رواية بزيادة : � نزلت سورة المآئدة يوم الإثنين � (كذافي البداية والنهاية) .

د � محاضرات تاريخ الأمم الإسلامية للخضري � کښي د ج١ص٦٢ کښي ، دارنګه د � رحمة اللعالمين � د ج١ ص٣٨ـ٣٩ کښي

د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د مَولد په باب داسي راغلي دي : � ولد سيد المرسلين (صلی الله عليه وسلم) بشعب بني هاشم بمكة في صبيحة يوم الإثنين التاسع من شهر ربيع الأول ، لأول عام من حادثة الفيل ، ولأربعين سنة خلت من ملك كسرى أنوشيروان ، ويوافق ذالک العشرين او الثاني و عشرين من ابريل سنة ٥٧١م حسبما حققه العالم الكبير محمد سليمان المنصور فور و المحقق الفلكي محمود باشا . �

او شيخ محمد رضا د خپل كتاب � محمد رسول الله � چي د ډيرو عمده کتابو د سِيَر او دتاريخ له پخوړ څخه جوړ دئ په ص١٢ کښي د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د مَولِد په ارتباط داسي ذکر راغلئ دئ : � ولد النبي (صلی الله عليه وسلم) في فجر يوم الإثنين لاثنتى عشرة ليلة مضت من شهر ربيع الأول (و هل مكة يزورون موضع مولده في هذا الوقت) في عام الفيل ، و لأربعين سنة خلت من حكم كسرى أنوشيروان خسرو بن قباذ بن فيروز ٢٠ أغسطس سنة ٥٧٠م بمكة في الدار التي صارت تدعي لمحمد بن يوسف الثقفي أخى الحجاج ، و كانت قبل ذلک لعقيل بن أبي طالب و نزل على يد الشفا أم عبدالرحمن بن عوف فهي قابلته . �

د � ألأنوار المحمدية من المواهب اللدنية � په ص٦٧ کښي راغلي دي چي علمآؤ اختلاف کړئ دئ په شان کښي د کال د ولادت د نبي (صلی الله عليه وسلم) خو أكثر علماء پر دغه خبر باندي دي چي د إسلام پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) په عام الفيل کښي زيږيدلئ دئ ، په داسي حال کښي چي د فيل له واقعي څخه ٥٠پنځوس ورځي تيري سوي وي او مياشت د ربيع الأول وه ، ورځ د دوشنبې وه ، وخت د صبح صادق ؤ او د ربيع الأول دوولسمه وه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترمو مسلمانانو ! په راتلونکي برخه کښي به و تاسي ته د هغو عجآئباتو او خارق العادته پيښو بيان وسي کومي چي دده مبارک د تولد د وخت پر شاوخوا پيښي سويدي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

قدرمنومسلمانانو ! په دې برخه کښې د إسلام د پيغمبر (صلی الله علیه وسلم) دتولد په وخت کښې او یا دده مبارک له تولد څخه وروسته تر هغه وخته پورې چې دَی و مبارکې مرضعې ، حلیمې سعدیې ته ورسپارل کیدئ او یا وروسته بیا د حلیمې سعدیې له طرفه بیرته وخپل مبارک نیکه عبدالمطلب ته سپارل کیدئ ، هغه مستند او په صحت رسیدلې عجائب ، ارهاصات او خارق العادته واقعې نمبرواره درته ذکروم کومې چې څموږ او ستاسې د ګران رسول حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) د بې مثاله او بې نظیره عظمت او رفعت څرګندویې دي :

)۱ : (أخرج أبونعيم عن بريده و إبن عباس قالا : رأت آمنة في منامها فقيل لها : إنک قد حملت بخير البرية و سيدالعالمين ، فإذا ولدتيه فسميه أحمدًا و محمدًا و علقي عليه هذه ، فانتبهت و عند رأسها صحيفة من ذهب مكتوب عليها : أعيذه بالواحد ، من شر كل حاسد ، و كل خلق رائد ، من قائم وقاعد ، عن السبيل عائد ، على الفساد جاهد ، من نافث او عاقد ، و كل خلق مارد ، يأخذ بامراصد ، في طرق الموارد ، أنها هم عنه بالله الأعلى ، و احوطه منهم باليدالعليا ، والكف الذي لايرى ، يدالله فوق أيديهم ، و حجاب الله دون عاديهم ، لا يطردوه ولايضروه في مقعد ولامنام ، و لا مسير و لا مقام ، أول الليالي و آخرالأيام .

)كذا في الخصائص الكبرى للسيوطي . (

ترجمه : حضرت بي بي آمنې يو خوب وليدئ او ورته وويل سول په دې خوب کې چې : بېشکه ته حملداره سوې يې په بهتر د انسانانو او په سردار د عالميانو ، نو کله چې و ځيږوې ته دَی نو مسمی يې که په أحمد او په محمد سره او راوځړوه پر ده باندې (يعني دده پر غاړه باندې) دا کلمې چې : � أعيذه بالواحد الخ ، نو کله چې دا ويښه سوه و سر ددې ته د سرو زرو يوه صحيفه پرته وه او دا مذکورې کلمې پکښې ليکلې سوې وې (چې له أعيذه بالواحد څخه شروع بيا تر پايه پورې) .

)۲ : (و أخرج البيهقي والطبراني و أبونعيم ، و إبن عساكر عن عثمان بن أبي العاص قال :

حدثتني أمي أنها شهدت ولادة آمنة أم رسول الله(صلى الله عليه وسلم) ليلة ولدته قالت : فما شئ أنظر اليه في البيت إلانور و إني لأنظر إلى النجوم تدنو حتى أني لأقول ليقعن علي ، فلما وضعت خرج منها نور أضاَء له البيت و الدار حتى جعلت لا أرى إلا نورًا.

ترجمه : بيهقي ، طبراني ، أبونعيم او ابن عساكر له عثمان څخه چې د أبي العاص ځوی دئ روايت کړئ دئ چې ده مبارک فرمايلي دي چې : ماته ځما مور دا قصه وکړه چې کله چې د رسول الله(صلی الله علیه وسلم) له مور مبارکې حضرت آمنې څخه د الله پاک رسول پيدا کيدئ نو زه و ولادت ددې مبارکې ته حاضره سوم ، نو په دغه کور کښې هيڅ داسې شئ نه ؤ چې ما به ورته وکتل مګر خالص نورګرځيدلئ ؤ او د أسمان و ستورو ته مې کتل چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وارپه وار دونه رانژدي کيدل چي ما به له ځانه سره دا ويل چي دغه ستوري به پر ما باندي راولويږي (د مذکور روايت دپاته کلمو توضيح به په بل نمبر کښي درته راسي) .

۳(: (له عمر بن قتيبه څخه روايت دئ چي ځما پلار قتيبه وويل چي هغه وخت چي د حضرت آمنې (رضي الله عنها) د ولادت وخت سو نو الله پاک و فرشتو ته وفرمايل چي د اسمان ټولي دروازې خلاصي کړی او دارنګه د ټولو جنتو دروازې هم ټولي خلاصي کړی ، او دارنګه يې و پرشتو ته حکم وکړ چي د إسلام د پيغمبر د زوکړي و ځائ ته ټول حاضر سی ، بيا پرشتې راکښته سوې په داسي حال کښي چي يو پر بل يې د إسلا د پيغمبر د زوکړي زيرئ کاوئ او د ټولي دنيا غرونه اوږده ، دراز او جګ سول او د ټولو دريابو اوبه د أسمان وطرفته پورته سوې ، او د ټولو دريابو اوسيدونکيو خوشحالۍ شروع کړې ، او يوه ملائکه داسي نه وه چي د إسلام د پيغمبر د زوکړي و ځائ ته دي نه وه حاضره سوې ، او شيطان ملعون د � بحرخضرا � يعني د زرغونه درياب و منځته سرچپه خپل ځان ورغورځاوه ، او نور ټول شيطانان په دغه وخت کښي په طوقو او ځنځيرو وتړل سول او د لمر نور او روښنايي ته د خپل أصلي حالت په نسبت زيات عظمت او لويي وروبخښله سوه ، او د حضرت بي بي آمنې پر سر باندي په هوا کښي اويا زره حوري د جنت ودرولي سوې چي د إسلام د پيغمبر د ولادت او د زوکړي انتظار يې کاوه ، او په دغه کال کښي الله (جل جلاله) خپله الهي فيصله په دي ډول صادره کړه چي د دنيا ټولي ښځي به دغه کال له وجي د کرامته د حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) نارينه اولادونه زيږوي ، او دغه کال به داسي درخته (يعني ميوه داره درخته) نه پاته کيږي چي ميوه دي ونه کړي ، او دغه کال چي په خلګو کښي کومه ويره او ترس موجود وي هغه به له منځه ځي ، او أمن او أمان به جوړيږي .

بيا چي کله د إسلام پيغمبر و زيږېدئ نو ټوله دنيا له نوره څخه ډکه سوه او ټولو ملائکه ؤ خوشحالۍ شروع کړې او په هر اسمان کي يو عمود د زبرجدو او يو عمود د ياقوتو پيدا کړ سو چي ټول اسمانونه په روښانه کړه سول ، او کله چي د إسلام پيغمبر د معراج په شپه و اسمانو ته پورته سو نو دغه عمودونه او ستني ده مبارک په خپله وليدلې او وده مبارک ته په شپه د معراج ووېل سول چي ستا د ولادت په خوشحالي کښي دغه عمودونه په اسمانو کښي خدائ پاک پيدا کړل .

او همدارنګه دده مبارک د زوکړي پر مهال د نهر کوثر پر غاړه باندي (کوم چي په جنت کښي دده مبارک په نامه باندي و نهر دئ) اويازره درختي د أظفر مشکو کوم چي أفضل ترين مشک دي پيدا کړې چي د دغو درختو ميوې به د قيامت په ورځ جنتيان د خوشبويي په ډول کاروي .

او د دنيا ټول بتان سرچپه ولوېدل ، او د لات او عزی دوه بتان له خپل ځائ څخه ووتل او دا ډول يې ويل : اوس تباهي او خرابي و قريشو ته راغله چي محمد � أمين � پيدا سو ، قريش نه پوهيږي چي څه ورپېښه سوه ، او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارنگه د بيت الله شريفي له نس څخه ډيري ورځي دغه الفاظ خلګو اوريدل : الآن يُرَد علي نوري ، الآن يجيئني زواري ، الآن أطَهر من أنجاس الجاهلية ، ايتها العزى هلكتِ .

او همدارنګه درې ورځي پرلپسې كعبه شريفه په زلزله او حركت كښي وه .

)أخرجه أبو نعيم ، كذافي الخصائص الكبرى لسيوطي . (

پوه سه ! چي ددغه حديث په باب امام سيوطي د نكارت شديده ذكر كړئ دئ ، خو دا د سند و ځينو راويانو ته د كتلو په وجه دئ او پاته سو ذكر سوئ مضمون ، نو د هغه په تحقق او په ثبوت كښي شک كول ډير نالائق كار دئ ؛ ځكه هغه شخصيت چي قطعي دلائل پر دې خبره باندي قائم دي چي دنيا ټوله دده په خاطر پيدا سوې ده ، نو د هغه د تولد پر مهال دغه ذكر سوئ مضمون ډير كم لا ښكاره كيږي تر دې غټې غټې واقعات په قوي دلائلو ثابت دده مبارک د زوكړي په مناسبت واقع سويدي .

)۴ : (خطيب بغدادي روايت كړئ دئ چي حضرت آمنې فرمايلي دي چي كله له ما څخه محمد (صلى الله عليه وسلم) پيدا سو نو ما يوه ډيره لويه نوراني وريځ وليده چي په دغه وريځ كي ما د اسانو � سهيل � (يعني سِيسنئ) او د وزرو (يعني د وزرو د پرشتو) اواز او د نارينه ؤ كلام واوريدئ ، په دغه وريځ كښي محمد (صلى الله عليه وسلم) پټ كړ سو ، او له ما څخه غائب كړ سو ، وروسته مي له يو چا څخه واوريدل (يعني له يوه غيبي ږغ كونكي څخه) چي داسي يې ويل : � طوفوا بمحمدٍ في جميع الأرض و اعرضوه على كل روحاني من الجن و الملائكه والطيور والوحوش ، واعطوه خُلق آدم ومعرفة شيث و شجاعة نوح و خلة إبراهيم ، ولسان اسماعيل و رضآء اسحق و فصاحة صالح و حكمة لوطٍ و بشرى يعقوب و شدة موسى و صبرَ أيوب و طاعة يونس و جهادَ يوشع و صوت داود و حب دانيال ، و وقارَ الياس و عصة يحيى و زهدَ عيسى ، و أغمسو ه في أخلاقِ النبيين.

يعني : طواف وكړئ په محمد ، وګرځوئ دَى په ټوله مځكه كښي او عرض كړئ وړاندي كړئ دَى پر ټولو هغو موجوداتو باندي چي خاوندان د روح وي له پيرانانو څخه او له انسانانو او ملائكه ؤ څخه او له مرغانو او وحشي حيوانانو څخه ، او وركړئ وده ته خِلقت د آدم او معرفت د شيث او شجاعت د نوح او خليل والئ د إبراهيم او ژبه د إسماعيل ، او رضا او خوشحالي د إسحق او فصاحت د حضرت صالح او حكمت د حضرت لوط ، او د خوشحالئ زيرئ د يعقوب او قوت او سختي د موسى او صبر د أيوب او طاعت او فرمانبرداري د يونس او جهاد د يوشع او صوت (يعني ښه اواز) د داؤد او محبت د دانيال او وقار او سنګيني د الياس او عصمت د يحيى او زهد د عيسى ، او غوټه كړئ دَى په أخلاقو د نبيانو كښي.

لكه چي يو شاعر فرمايلي دي :

حسن يوسف دمِ عيسى يدِ بيضا داري آنچه خوبان همه دارندُ تو تنها داري .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا حضرت بي بي آمنې فرمايلي دي چي وروسته له دې څخه چي دغه حالت له ده مبارک څخه ليري سو نو ناڅاپه غيبي درې نفره پيدا سول د يوه په لاس کښي د سپينو زرو ګړوه وه او د بل په لاس کښي د زمرودو يو تال ؤ او د دريم پلاس کښي سپين وريښم (يعني د سپينو وريښمو يوه ټوټه وه) بيا يې دغه ټوټه و غوړوله ، بيا يې يو داسي مُهر ورڅخه راوايستئ چي د کتونکو سترګي يې (يعني د بې انتها خوندور والي په وجه) په حيرت کښي اچولې ، بيا يې دَی مبارک اوه واره د ذکرسوي ګړوې په وجه پريمنځئ ، بيا يې په ذکرسوي مُهر سره دده مبارک د دوو اوږو په منځ کښي مُهر ولګاوه ، بيا يې په ذکر سوي وريښمين ټوکر کښي دَی مبارک وپيچئ ، بيا يې يو ساعت په خپلو وزرو کښي ونيوئ وروسته يې و ماته بيرته راکړ .

)کذا في الأنوار المحمديه من المواهب اللدنيه . (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

اللهم صل علی محمد النبي الأمي و علی آله و أصحابه وبارک وسلم .

قدرمنومسلمانانو ! د إسلام د پيغمبر (صلی الله علیه وسلم) د تولد او د زوکړي په حرمت او په برکت ، یا په بل عبارت دده د تولد په استقبال کښي چي الله (جل جلاله) و عالم انسانیت ته ، بلکي و عالمِ مُلک او عالم ملکوت ته ، و عالم خلق او عالم أمَر ته ، و عالم علوي او عالم سفلي ته کوم عجآئبات او مختلف النوع د عادت خلاف ، نادر او په حیرانتیا کښي اچونکي أمور او واقعات ښکاره کړیدي ، د ټولو ذکر کول ځما عاجز ، بلکي د هر انسان له طاقت څخه وتلئ کار دئ ، خو بیا هم د یو کافي تعداد ذکر ما په تیرو برخو کي درته وکړ او د ځینو نورو ذکر په دې برخه کښي درته کوم .

) ۱: (د اسلام د پیغمبر د مبارک نیکه عبدالمطلب څخه روایت دئ چي ده مبارک فرمایلي دي چي زه په شپه د ولادت د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) په نزد د کعبې شریفي وم ، کله چي شپه و نیمایي ته ورسېدله ومي لیدل چي کعبه شریفه د � مقام إبراهیم � پر طرف رامآئله سوه او پر سجده باندي پرېوتله او په دغه ډول د تکبیر اواز ورڅخه راغئ چي : � الله أکبر ، الله أکبر ، رب محمد المصطفی الآن قد طهرني ربي من أنجاس الأصنام و أرجاس المشرکین . �

یعني الله (جل جلاله) ډیر لوئ دئ ، الله (جل جلاله) ډیر لوئ دئ ، چي رب د محمد مصطفی دئ (یعني رب د هغه محمد دئ چي الله تعالی له مابین څخه د ټولو کائناتو غوره کړئ دئ) په تحقیق سره پاکه کړم زه رب ځما له مردارېو څخه د بتانو او له نجاستو څخه د مشرکانو (یعني اوس چي د إسلام پیغمبر حضرت محمد پیدا سو نو ددې وخت رانژدې دئ چي دغه درې سوه او شپیته بتان به چي کفارو پر ما باندي شاوخوا راګرځولي دي او دارنګه دغه مشرکان به چي قسم قسم د شرک عملونه دلته کوي نیست او نابود وګرځي) .

)۲ : (د إسلام د پیغمبر د ولادت سره سم د کسری قصر او بنګله په لړزه کښي راغله او ۱۴ کنګرې ورڅخه راولوېدلې .

)۳ : (دده مبارک له ولادت سره سم د � ساوه � بحیره وچه سوله او اوبه یې په مځکه ننوتلې .

)۴ : (هغه شپله او کنده چي په هغه وخت کښي په � وادي سماوه � سره مشهوره وه ، چي په طول کښي د زروکالو یې اوبه قطعه سوي وې له اوبو څخه ډکه راوبهېدله .

)۵ : (د پارسیانو ، اتش پرستانو د عبادت خانې اور چي زر کاله متصل بل سوئ راچلیدلئ ۇ په دغه شپه کښي مړ سو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

)٦ : (دده مبارک له زوکړي سره سم يو داسي نور او روښنايي پيدا سوه چي ددغه نور په سبب و حضرت بي بي آمنې ته د شام بنګلې ښکاره کړې سوې .

)٧ : (دده مبارک د زوکړي په وخت کښي حضرت بي بي آسيه (رضي الله عنها) او حضرت مريمه (رضي الله عنها) او د جنت حوري و حضرت بي بي آمنې ته حاضري سوې او خبري يې ورسره وکړې .

)٨ : (امام سهيلي له تفسير څخه د � بقي بن مخلد الحافظ � څخه حکايت کړئ دئ چي ابليس ملعون څلور ځله سختي چغي او بغاري کړيدي : ١: � په هغه وخت کښي چي دَی ملعون کړ سو � ٢ : � په هغه وخت کښي چي له اسمانو څخه و مځکي ته راکښته کړ سو � ٣ : � په هغه وخت کښي چي د إسلام پيغمبر حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) و زيږيدئ � ۴ : � په هغه وخت کښي چي له الهي لوري څخه د فاتحې سورت پر حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) باندي نازل کړ سو . �

)٩ : (کله چي د إسلام پيغمبر پيدا کړسو نو د طفوليت او شيرخورۍ په ابتدايي شپږو کښي بې و سپوږمۍ ته په ګوته اشاره کوله ، وهر طرفته چي بې اشاره وکړه نو سپوږمۍ به وهغه طرف ته ميلان وکړ ، او ده مبارک به له سپوږمۍ سره خبري کولې او سپوږمۍ به له ده سره کولې .

)١٠ : (کله چي دَی مبارک پيدا سو نو خبري بې کولې او ملائکو او پرشتو به دده مبارک ځانګو ورځنګوله .

له حضرت حليمي سعديې (رضي الله عنها) څخه روايت دئ چي دې مبارکي فرمايلي دي چي اول ځل چي ما د إسلام و پيغمبر ته تئ ورکړ نو ده خبري وکړي نو يې داسي وويل : � الله أکبر کبيراً والحمدلله کثيراً وسبحان الله بکرة و أصيلا .

)مدارج النبوت ، الداية والنهاية ، المواهب اللدنية . (

والسلام.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی! !

اللهم صل على محمد النبي الأمي و على آله و صحبه وسلم تسليما .

قدرمنومسلمانانو ! په دې برخه کښې د إسلام د پیغمبر د تولد په اړه او دده مبارک د زوکړې په مناسبت ځینې نور بیانونه درته عرضوم .

اول بیان په دې ارتباط دئ چې ایا د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) تولد په داسې حال کښې وسو چې خدایې مسرور او مختون ؤ ، یعنې خدایې یې � نو� له مور څخه پرې سوئ او خدایې سنت کړ سوئ ؤ او که څنگه ؟

په دې موضوع کښې علماؤ او أهلِ سیَر درې قوله ذکر کړیدي :

اول قول د حضرت ابن عمر او د حضرت عباس (رضي الله تعالی عنهما) دئ چې دوی فرمایلي دي : � ولد رسول الله (صلی الله علیه وسلم) مسرورا مختونا . �

یعنې زېږېدلئ دئ د خدائ رسول په داسې حال کښې چې خدایې یې � نو � پرې کړ سوئ ؤ او خدایې سنت کړ سوئ ؤ .

دوهم قول د حضرت أبي بکره (رضي الله عنه) دئ چې ده فرمایلي دي : � إن جبريلَ ختن النبي (صلی الله علیه وسلم) حين طهر قلبه � یعنې بېشکه جبریل (علیه السلام) هغه وخت د إسلام د پیغمبر سنتې وکړه چې دده مبارک زړه یې ورپاکوئ.

دریم قول دادئ چې د إسلام د پیغمبر مبارک نیکه دده مبارک سنتې وکړه او دده د سنتۍ په مناسبت یې یوه غټه مهمانې هم وکړه چې د قریشو خلگ یې په دغه مهمانۍ کښې سره راجمع کړل .

)البداية والنهاية وغيره . (

دوهم بیان په دې اړه دئ چې د محمد نوم پر ده مبارک (صلی الله علیه وسلم) باندې چا کېښودئ ؟

په دې باره کښې هم د سِیَر د معتبرو کتابو له مطالعې څخه مختلف قولونه ځرگندیږي :

یو قول دادئ چې کله چې دَی د خپلې مبارکې مور په نس کښې ؤ نو ودې مبارکې ته په خوب کښې وویل سول چې کله چې دې دغه کوچنئ پیدا سي نو د أحمد او د محمد نومونه پر ده مبارک باندې کښېږده ، لکه چې په تیرو برخو کښې ددغه خوب مفصل ذکر تیر سو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم قول دادئ چي دده نيکه چي کله دده له ولادت سره سم قسم قسم خارق العادته واقعات وليدل نو په دې سبب يې پر ده باندي د محمد نوم کيښودئ ؛ ځکه چي و ده ته دا څرګنده سوه چي دَی به محمود او ستايل سوئ د ټول مخلوق وګرځي .

دريم قول دادئ چي عبدالمطلب صاحب په دې وجه د محمد نوم پر کيښودئ چي ده يو وخت خوب وليدئ چي د سپينو زرو يو ځنځير دده له ملا څخه راخارج سي او ددغه ځنځير يو طرف په اسمان کښي وي بل طرف يې په مشرق کښي وي او بل طرف يې په مغرب کښي وي ، بيا دغه ځنځير ددرختي په شکل وګرځي چي پر هره پاڼه باندي ددې درختي نور او روښنايي وي او د مشرق او د مغرب خلګ په دغه درخته پسي لاسونه نيسي ، بيا ده مبارک ددغه خوب بيان و يو داسي چا ته وکړ چي د خوبو په معنی پوهيدئ ، نو هغه ددغه خوب معنی په دې ډول ورکړه چي ستا له ملا څخه به داسي څوک پيدا سي چي أهل مشرق او أهل مغرب بې تابعداري کوي او أهل د اسمان او أهل د مځکي بې ستاينه کوي .

څلرم قول دادئ چي عبدالمطلب صاحب دغه نوم د الهي الهام په وجه پر ده باندي کيښودئ .

محترمو مسلمانانو ! په دغه نامه سره د إسلام له پيغمبر څخه پرته دده مبارک د تولد د وخت تر رانژدې کيدو پوري هيڅوک نه ؤ مسمی کړ سوئ ، البته کله چي دده مبارک د تولد زمانه رانژدې سوه نو ځينو مشرکانو په خپلو ځامنو باندي په دې وجه د محمد نوم کيښودئ جي دوی له يهودو څخه دا خبره په وار وار اوريدله چي د اخيري نبي د تولد زمانه هم دغه زمانه ده او پيدا کيږي به هم په قريشو کښي او نوم بې محمد وي .

دغه مبارک نوم ډير خصوصيتونه لري :

اول خصوصيت يې دادئ چي دغه مبارک نوم په شکل او صورت د انسان دئ ، چي اول ميم يې د انسان د سر په ډول دئ او حاء يې د انسان د دوو لاسو په ډول ده او دوهم ميم يې د انسان د � نو � په محاذات کښي دئ او دال يې د انسان د پښو په برابري کښي دئ ، که په قديم کوفي خطه سره دغه مبارک نوم وليکل سي نو ددې خبري ښه وضاحت وسړي ته کيږي .

دوهم خصوصيت يې دادئ چي (العياذ بالله) د قيامت په ورځ چي کوم څوک و دوږخ ته ورځي نو د هغه انساني صورت مسخ ګرځي له وجي د احترامه د صورت د لفظ د محمد .

دريم خصوصيت يې دادئ چي دغه مبارک نوم د الله (جل جلاله) د محمود له نامه څخه جوړ سوئ دئ ، لکه چي حضرت حصان (رضي الله عنه) د خپلو عربي اشعارو په يوه برخه کښي و دغه مطلب ته اشاره کړېده ، اشعار دادي :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أغر عــليه لـــــلنبوةِ خـــــاتَمٌ من اللهِ مِن نورٍ يَلـــوحُ و يَشهَدُ

وضمَّ الإلهُ اسما النبي الى اسمه اذا قال في الخمس المؤذن أشهَدُ

وشــــق لهُ من إسمه لِيُـــجِلَّـــه فذوالعرش محمودٌ و هذا مـــحمدٌ

څلرم خصوصيت يې چې پر ډيرو خصوصيتو باندي مشتمل دئ دادئ چې ابن عساکر له کعب الأحبار څخه روايت کړئ دئ چې حضرت آدم (عليه السلام) و خپل ځوی شيث (عليه السلام) ته وفرمايل چې : � اې ځوی کيه ته به له ما وروسته ځما خليفه او جاينشين يې ، نو دغه خليفه توب په تقوی او په پرهيزګاري سره سنبال کړه او هر وخت چې الله (جل جلاله) ذکر کوې نو د محمد نوم هم ورسره ذکر کوه ؛ ځکه چې ښکه نوم د محمد پر ساق باندي د عرش ما ليکلئ وليدئ او پر ټولو اسمانو زه وګرځيدم نو داسي ځائ مي په اسمانو کښي ونه ليدئ چې د محمد نوم دي هلته نه وي ليکل سوئ ، دارنګه دغه نوم د محمد

ما د جنت د حورو پر ځيګرو باندي ليکلئ وليدئ ، دارنګه مي د طوبی د درختي پر پاڼو باندي نوم د محمد ليکل سوئ وليدئ ، دارنګه مي د سدرة المنتهی ددرختي پر پاڼو باندي دغه مبارک نوم ليکلئ وليدئ او دارنګه مي د هري پرشتې پر تندي باندي دغه نوم ليکل سوئ وليدئ ، نو اې شيثه ! دغه مبارک نوم ډير يادوه ؛ ځکه چې ملايکي او پرشتې يې په خپلو ټولو وختو کښي يادوي . �

پنځم : په شفا کښي راغلي دي چې پر يوه ډيره پخوانۍ او قديمي ډبره باندي دا جمله ليکله سوې وه : � محمد تقي مصلح أمينٌ . �

شپږم : پر يوه ډبره باندي په عبراني خط سره د موسی (عليه السلام) په کتابت سره دا توري ليکلي وو :� بسمک اللهم ! جآءالحق من ربکَ بلسانٍ عربي مبين ، لاإله إلاالله محمد رسول الله ، کتبه موسی بن عمران . �

)کذا ذکره ابن ظفرفي البِشـرَ عن معمر الزهري . (

اوم : علامه ابن مرزوق له عبدالله بن صُحان څخه روايت کړئ دئ چې د هند د بحر په يوه جزيره کښي موږ يو ډير پاکيزه او ډير خوشبويه تک سور ګل وليدئ چې په سپين خطه سره پر ده باندي ليکل سوي ؤ (يعني په فطري او خدايي ليکنه سره) :� لا إله الاالـــــه مـــحمد رسول الله � او دارنګه مو يو سپين ګل وليدئ چې په ژړ رنګ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي باندي ليکل سوي ۇ (يعني په فطري ډول) : � برآءة من الرحمن الرحيم الى جنات النعيم لآإله إلاالله محمد رسول الله . �

اتم : په شفا کښي ذکر سويدي چي د خراسان په ځينو ښارو کي يو کوچنۍ و زيږيدۍ چي پر يوه بغل باندي يې � لا إله إلاالله � ليکل سوۍ ۇ او پر بل بغل باندي يې � محمد رسول الله � ليکل سوۍ ۇ .

نهم : رافعي په � روض الرياحين � کښي ذکر کړيدي چي د هند په بعضي ښارو کښي يوه ميوه داره درخته ده چي پوستکۍ لري ، کله چي دغه پوستکۍ مات کړ سي نو يوه پېچله سوې شنه پاڼه پکښي پرته وي چي په واضح کتابت سره باندي ليکلي وي:

لآ إله إلا الـــــــــــه محــــمــــد رسول الله

او خلګ په دغه درخته باندي تبرک حاصلوي.

لسم : أبو يعقوب صياد فرمايلي دي چي د � أبلّي � په نهر کښي کښي مي د ماهيانو ښکار کاوۍ ، نو مي داسي يو ماهۍ ونيوۍ چي پر راسته طرف يې � لااله إلاالله � ليکلۍ ۇ او پر چپه طرف يې � محمد رسول الله � ليکلۍ ۇ ، نو کله چي دغه ليکنه ما وليدله نو دغه ماهۍ مي بيرته و اوبو ته پريښودۍ .

يولسم : په سنة ۸۰۹ کښي د انار يوه دانه پيدا سوه چي په تور رنګ د محمد نوم باندي ليکلۍ ۇ .

دوولسم : ابن طغربِک په � نطق المفهوم � کښي له ځينو علماؤ څخه روايت کړۍ دۍ چي په يوه جزېره کښي يوه غټه درخته ده چي ډيري پاڼي لري او ډېره خوشبويه ده ، ددغي درختي پر پاڼو باندي په ډير واضح کتابت سره په سره رنګ (يعني په فطري ډول) درې ليکي خط ليکل سوۍ دۍ ، اوله ليکه يې � لآإله إلاالله � ده ، دوهمه ليکه يې � محمدرسول الله � ده ، دريمه ليکه يې � إن الدين عندالله الإسلام � ده .

)کذا في الأنوار المحمديه من المواهب اللدنية و غيره . (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالى! !

اللهم صل على محمد النبي الأمي و على آله و صحبه وسلم تسليما .

محترمومسلمانانو ! په دي برخه کښي داسلام دپيغمبر د تولد اود زوکړي په اړه ديهوديانوپيشګويې ګاني اودده مبارک له زوکړي سره سم وخلګوته ددوی له خوا ددې اظهارات کول چي داخيري پيغمبر تولداوزوکړه وسوه بيان درته کوم .

)۱ : (ابن سعد ، أبونعيم او ابن عساکر له أبي نمله څخه روايت کړئ دئ چي ده فرمايلي دي چي د بني قريظه يهودو به د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) بيان پخپلو کتابو کي ددرس او د تعلم په شکل لوستئ او دارنګه بې و خپلو ماشومانو ته دده مبارک په باره کښي تعليم ورکاوه او دده صفتونه بې ورايزده کول او دده مبارک د نومو په باب بې درس ورکاوه او دا بې ويل چي هجرت دده به و موږ ته او مديني منوري ته کيږي ، خو کله چي د إسلام پيغمبر و دوی ته ښکاره سو او دوی د سر په سترګو وليدئ نو له ده مبارک سره يې حسد او کين شروع کړ او بغاوت يې وکړ او دده مبارک له رسالت څخه منکر سول .

)۲ : (همدارنګه ابن سعد او أبو نعيم له إبن عباس څخه روايت کړئ دئ چي د � قريظه ، نضير، فدک او خيبر � يهودانو ټولو د إسلام پيغمبر ږومبئ له دې څخه لا پيژندئ چي دَی مبارک مبعوث کيدئ ، او دا هم ورته معلومه وه چي دَی مبارک به و مديني منوري ته په هجرت راځي ، بيا کله چي دَی مبارک وزيږيدئ نو د يهودو ټولو علماؤ وويل چي په نن شپه کي أحمد (يعني اخيري نبي) و زيږيدئ ، او د هغه معلومات له مخي چي دوی د علمِ نجوم له لاري درلودئ پر دغه خبره باندي يې و خلګو ته دا دليل پيش کړ چي نن شپه هغه ستورئ راختلئ دئ کوم چي د اخيري پيغمبر د تولد په مناسبت و موږ ته له پخوا معلومات ؤ چي دغه ستورئ به راخيږي ، بيا چي کله د إسلام پيغمبر په نبوت مشرف کړ سو نو د يهودو علماؤ دده له نبي کيدلو څخه هم و خلګو ته اطلاع ورکړه (إنتهى مع توضيح و إختصار) .

تنبيه :

محترمو مسلمانانو ! يو قسم ډير تک سور ستورئ دئ ، چي په يهودو کښي دا خبره مشهوره وه چي دغه ستورئ هغه وخت په اسمان کښي ښکاره کيږي چي يا د يوه نبي تولد وکړ سي او يا په نبوت سره مشر کړسي ، د إسلام د پيغمبر د تولد په شپه هم دغه ستورئ د يهودو علماؤ وليدئ او دده مبارک له نبي کيدو سره سم يې هم دغه ستورئ وليدئ ، نو ځکه دوی و خلګو ته وويل چي دغه ستورئ خو د يوه نبي د تولد يا د هغه د نبي کيدو په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناسبت ښکاره کيږي او نبي خو له أحمد څخه پرته بل هيڅوک پاته ندئ ، نو معلومه ده چي دَی مبارک زيږيدلئ دئ يا نبي سوئ دئ .

)کذا أخرج أبو نعيم من طريق أبو سعيد الخدري في حديث طويل مع وضاحة . (

)٣ : (همدارنګه ابن عساکر او أبو نعيم له حضرت أبوهريره څخه روايت کړئ دئ چي کله چي � بخت نصر � پر بني اسرائيلو باندي حمله وکړه او دوی يې تار پتار کړل نو ځيني يهود چي د هارون له اولادې څخه وو و � يسرب � ته راغلل کوم چي د مديني منورې پخوانئ نوم دئ او دغه راتګ يې په دې سبب ؤ چي دوی ته دا معلومه وه چي اخيري نبي به و دغه ځائ ته په هجرت راځي ، او دوی به و خپلو اولادو ته د نبي (عليه الصلوة والسلام) په باره کښي توصيې کولې او په دې باب بې ډير تاکيد ورته کاوه چي هر وخت که دغه نبي تاسي وليدئ نو مکمل متابعت او فرمانبرداري بې کوی .

)۴ : (همدارنګه له حضرت کعب او وهب منبه څخه روايت دئ چي دوی دواړو مبارکانو فرمايلي دي چي �بخت نصر� يو وخت يو داسي شانداره او د عظمت والا خوب وليدئ چي دَی يې په ډيره ويره کي واقع کړ ، بيا کله چي له خوب څخه رابيدار سو نو خوب ورڅخه هير سو (يعني دونه قدر خو يې پياد ؤ چي ما يو ډير د عظمت والا خوب وليدي ، خو تفصيل د خوب ورڅخه هير سو) نو يې خپل ټول کاهنان او ساحران سره راجمع کړل او د خپل تشويش او دخوب د ليدلو ذکر يې ورته وکړ او له دوی څخه يې وغوښتل چي ماته ځما د خوب معنی راکړی !

کاهنانو او ساحرانو ورته وويل چي ته ستا خوب و موږ ته بيان کړه نو به موږ و تاته د هغه معنی درکړو ؟

ده ورته وويل چي خوب خو راڅخه هير سوئ دئ ، هغوی ورته وويل چي بيا خو نو موږ ددې قدرت نلرو چي تعبير يې درکړو ، بيا بخت نصر حضرت دانيال (عليه السلام) کوم چي په اسيرانو کښي د يهودو يې دَی مبارک هم راوستلئ ؤ و خپل حضورته راوباله ، نو حضرت دانيال و ده ته دده ليدل سوئ خوب توري په توري ورپياد کړ ، په دې ډول چي و بخت نصر ته يې وويل چي تا په خوب کي يو لوی بت وليدئ چي دواړې پښې يې په ځمکه کښي وې او سر يې په اسمان کښي ؤ ، او ددغه بت لوړه حصه د سرو زرو وه او مابين يې د سپينو زرو ؤ او لاندي حصه يې تر ځنګنو پوري دژيرو يا د پتلو وه او لينګي يې د وسپنو وه او دواړې پښې يې د کودريو وې ، نو په دې منځ کښي چي تا په خوب کښي و دغه بت ته کتل په داسي حال کښي چي ددغه بت حسن او محکم صنعت ته په تعجب کښي اچولئ وې نو الله (جل جلاله) د اسمان له طرفه دغه بت پر ککری باندي په يوه ډبره وويشتئ او داسي يې ميده کړ لکه غنم چي تر ژرنده راووزي ، نو ددغه بت سره او سپين زر او ژړ او کودري ټول سره ګډ سول تر داسي اندازې پوري چي تاته په خيال کښي دا خبره دروګرځيدله چي که ټول انسانان او پيرانان سره اټول سي ددې دپاره چي دغه سره زر او سپين زر او دغه ژړ او اوسپينه او کودري سره جلا کړي نو ددغه کار قدرت به ونلري ، او دارنګه تا په خوب کښي ودغي ډبري ته وکتل کومه چي د اسمان له طرفه دغه بت په وويشتل سو نو ودي ليدل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دغه ډېره وار په وار ، دقيقه په دقيقه غټېږي او سره ځي تر داسي حده پوري چي دغې ډېرې ټول مځ د مځکې ونيوئ ، نو تاچي وکتل بل شئ په نظر نه درتلئ ماسوی له اسمانه او له دغي ډېري .

بخت نصر و حضرت دانيال ته وويل چي ښېشکه همدغه ډول خوب مي وليدئ ، بيا يې ورته وويل چي نو ددغه خوب تاويل او معنی څه ده ؟

نو حضرت دانيال ورته وويل چي کوم بُت چي تا په خوب کښي وليدئ نو هغه عبارت دئ د دنيا له مختلفو ډلو او امتو څخه چي له ابتدا څخه د زمانې يې واخلې بيا تر اخيره پوري ، او کومه ډېره چي تا په خوب کښي وليدله نو هغه عبارت د ئ د الله تعالی له دين څخه چي په اخير د زمانې کښي به الله (جل جلاله) ټول امتونه په وولي په دې ډول چي الله پاک به له عربو څخه نبي أمي مبعوث وګرځوي او دده دين به پر ټولو اديانو باندي غالبه سي او ټول مځ د مځکي به ونيسي لکه څنګه چي تا دغه ډېره په خوب کښي وليدله چي مخ د مځکي يې ټول ونيوئ .

)کذافي الخصائص الکبری للسيوطي . (

)٥ : (همدارنګه بيهقي او أبو نعيم له علي ازدي څخه روايت کړئ دئ چي يهودو به (يعني په هميشه ډول) داسي دعا کوله : � اللهم ابعث لنا هذا النبي يَحکُمُ بيننا و بينَ الناس � يعني اې الله ! مبعوث کړه ومونږ ته دغه نبي (يعني کوم چي تا يې وعده په تورات کښي راسره کړېده چي حضرت محمد [صلی الله عليه وسلم] دئ) چي حکم او فيصله وکړي څمونږ او د نورو خلګو په منځ کښي .

)٦ : (همدارنګه حاکم او بيهقي له ابن عباس څخه روايت کړئ دئ چي د خيبر د يهودو او د � غطفان � د قبيلې سره جنګ سو بيا په جنګ کښي د خيبر يهود له شکست سره مخامخ سول ، نو دوی په دغه دعا سره له الله پاک څخه نصرت او امداد وغوښتئ : � اللهم إنا نسألکَ بحق محمد النبي الأمي الذي وعدتنا أن تخرجه لنا في آخرالزمان إلا نصرتناعليهم � بيا ددغه دعا په برکت دوی د غطفان پر قبيله باندي غالبه سول ، بيا چي کله د إسلام پيغمبر مبعوث سو نو دوی کفر غوره کړ ، نو الله (جل جلاله) دغه مبارک آيت نازل کړ : � و کانو من قبلُ يستفتحون ...الی اخر الآيَة. �

والسلام

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربیع الاول او وفات النبي

بسمه تعالی! !

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

قدرمنو مسلمانانو ! د إسلامي قافلې د سالار حضرت رسول أکرم محمد (صلی الله علیه وآله وصحبه وسلم) د میلاد او دده مبارک له تولد سره مقارن یا دمخه یا وروسته ، د عجائباتو او د خارق العادته واقعاتو په باب (انشاَءالله) ما وتاسي ته په زړه پوري او کافي معلوماتونه درکړل ، اوس د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د وفات او له دنیا څخه د رحلت په اړه معلومات درکوم ، خو البته په دغه اوله برخه کښي د تمهید په ډول د یوه مطلب بیانول غواړم.

محترمو ! داخبره وهر چا ته په واضح او په متیقن ډول څرګنده ده چي دنیا او د دنیا هر څه بقاَء او وفا نلري ، که خوشالي وي او که غم ، که راحت وي او که مصیبت ، که غنا او دولت وي او که مسکنت ، که ګدایي وي او که بادشاهي ، که نامتووالئ وي او که ګمنامي ، که صحت وي او که مرض هر څه چي وي اخیر ختمیدونکئ دئ .

نظـــــــــــم:

کنج امان نیست درین خاکدان

مغز وفا نیست درین استخوان

آنچه درین مآئدء خرګه ایست

کاسهء آلوده و دستِ تهیست

هر که ازو خورد دهانش بدوخت

وانکه ازو ګفت زبانش بسوخت

ګل ددي جهان د اغزو ملګرئ دئ ، خزاني ددي جهان له رنج او زحمت سره پیوسته دي ، راحت ددي دنیا د زحمت ملګرئ دئ ، خوشحالي یې مصاحبه د غم ده ، مسرت یې له مضرت سره ګډ دئ ، مهرباني یې له قهر سره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیوسته ده ، تریاق یې بې زهرو نسته ، اخلاص یې بې نفاقه نسته ، وصال یې له افتراق سره تړلئ دئ ، وفا یې له بې وفایي سره مخلوطه ده ، قوت یې له زور او عاجزي سره همخانه دئ .

نظـــــــــم:

جهانرا هر گلي بر نوک خار یست
خرابــي از پي هر نوبـــهار یست

وصال غنچه بې خار جفا نیست
چراغ لالــه بې بادِ فنـــا نیست

جهان گر گنچ دارد مار با اوست
و خَرما نـــماید خــار با او ست

گر از وَی لطف جویي قهر یابي
و گر تریاق خــواهي زهر یابي

هر سحرگاه د الله (جل جلاله) د قضا او د قدر کارکونکي پر ټول مخلوق باندي داسي د ویر او د درد ږغونه کوي چي:

کل مخــلوق سیـــموت

یعني هر مخلوق ژرده چي مړ به سي.

هر سهار د الهـــي دربار داعیان داسي له مشقت او ارمان څخه ډک اواز و مخلوق ته کوي چي :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أنتم و کل مـــرزوق ســيفوت

يعني تاسي او ټول مخلوقات ژرده چي فوت به کړه سۍ!

هو ! کوم مجلس دئ چي د � لقد تقطعَ بينکم � د مضمون مصداق دي نه وي ګرځيدلئ !!!

کوم دوه ياران دي چي اخير دي اواز د � هذا فراق بيني و بينک � نه وي اوريدلئ!!!

کومي سترګي دي چي د � کل شئ هـــالکٌ � په ترخو رانجو دي نه وي توري سوي!!!

او کومي ککرۍ دي چي د � کل مَن عليهـــا فانٍ � هيبتناک ګرد او غبار دي پر دوۍ باندي نه وي پاشل سوئ !!!

که خاقانان دي که أميران دي ، که سلاطين دي او که وزيران او منشيان دي ، دارنګه که غني دئ که فقير ، که صغير دئ که کبير ، که ځوان دئ که سپين ږيرئ ، که عالم دئ که جاهل ، هوښيار او قوي دئ او که سفيه او ضعيف دئ ، وضيع او شريف دئ او که موحد او ملحد دئ ، مُقر او جاحد دئ او که فاسق او زاهد دئ او که کاهل او جاهِد دئ ، هر يوه پخپل نوبت سره د مرګ سرِي او تودې تيري کړي او تيروي يې .

بيــــت:

دربارګاه حشر چي سلطان چي بينوا

بر آستان مرګ چي دربان چي بادشاه

محترمو ورونو ! که په دنيا کښي يو چا بقا درلودلاۍ نو رسولان او نبيان به په دنيا کښي پاته واۍ ، بيا بالخصوص د الله (جل جلاله) تر ټولو ډير نازولئ رسول حضرت محـــــــمد (صلی الله عليه وسلم) چي الله پاک عرش او فرش او تمامه دنيا دده په توسط پيدا کړيده ، خو مګر و ده ته هم له پخوا لا له الـــهـــي لوري ښخه په قرآن کريم کښي دا اطلاع ورکړه سوې وه چي:

إنکَ ميتٌ و إنهــم ميتون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي ورته فرمايل سوي وو چي : � و مَا جعلنا لِبشرٍ مِن قبلِكَ الخُلدَ أ فإن متَّ فهم الخالدون . �

او دارنګه الله تعالی له الهي دربار څخه په قرآنکريم کښي پر ټولو خلګو باندي دا ړغ کړئ دئ چي : � قل يتوفکم ملک الموت الذي وُکلَ بکم . �

رباعـــــي:

ګيرد قرار در رحمِ خاک عاقبت

هر نطفهء که آمده ، از آدم است

کاخ فلک پر است ز ذکر ګذشتګان

ليکن کسي که ګوش کند اين صدا کم است

شعر:

و لو کان انسانٌ يدومُ بقآئه

لما مات خيرالمرسلين محمد

انديشه زمرګ مصطفی بايد کرد

شادي و طرب جمله رها بايد کرد

چون سيد هردو کون جاويد نمايد

مارا طمع خام چرا بايد کرد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمومسلمانانو! علماؤ دسیر اودتاریخ ذکرکړیدي چې دهجرت په لسم کال چې پیغمبر داسلام دحجة الوداع په سفر ومکې مکرمې ته سره له خپلو جان نثارو اصحاب کرامو ولاړئ نو په داسې حال کښې چې دعرفې ورځ وه او داسلام پیغمبر سره له اصحاب کرامو دعرفات په ساحه کښې ؤ له الهي لورې پرده مبارک باندي دغه مبارک ایت نازل کړسو

الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتي ورضیت لکم الاسلام دیناً .

یعني اې مومنانو ! نن ورځ وکمال ته ورساوه ما دین ستاسې اوپوره مې کړ پرتاسې باندې نعمت خپل اوخوښ او غوره مې کړ ستاسې دپاره اسلام په حیث ددین.

داسلام پیغمبر ددغه ایت مبارک له مضمون څخه دانتیجه ترلاسه کړه چې لکه چې له دنیا څخه ځمادرحلت اودانتقال وخت رانژدې سوئ دئ ، هو! دایوه مثبته قاعده ده چې هرشئ چې وکمال ته ورسیږي نوآفت دزوال اودنقصان ورپسې وي.

بیت :

چوافتاب به نصف النهار یافت کمال

مقرر است که رویي نهدبه صوب زوال

علماؤ دسیرفرمایلي دي چې داسلام پیغمبر وخپلوقدرمنواصحابوته په هغه خطبه کښې چې په عرفات کښې یې ودوی ته ویله له دغې اشارې څخه اطلاع ورکړه اوورته وې فرمایل چې دحج مناسک له ما څخه په صحیح صورت زده کړی ، ښایي چې له دغه کال څخه ورسته به بیازه اوتاسې نه سره ووینو ، اوهمدارنگه یې ورته وفرمایل چې اې اصحابو ! دقیامت په ورځ ځما په باره کښې له تاسې څخه داسې پوښتنه کړه کیږي چې :

محمد صلی الله علیه وسلم په تاسو کښې څنگه ژوند تیر کړ ؟ نوتاسې به ددغې پوښتنې په جواب کښې څه وایاست ؟ اصحابو کراموورته وفرمایل چې اې پرموږ باندي گران اومحترم رسوله ! موږ به دقیامت په ورځ پردې خبره باندي گواهي ورکوو چې تاپه ډېره فوق العاده طریقه سره الهي امانت چې وظیفه درسالت اودپیغمبرۍ ده ترسره کړه او و خلگو ته دې دارشاد اودنصیحت حق په اعلی درجه ورپرځای کړ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دي څخه رحمة للعالمين رسول خپله مبارکه سبابه گوته داسمان وطرف ته پورته کړه اوبيرته يې دځمکي وطرف ته راوړله اوداسي يې وفرمايل چي : � اللهم اشهد اللهم اشهد � يعني اې الله ته شاهد سه ! اې الله ته شاهد سه ! (يعني ځما داصحابو پردغه ذکر کړه سوې وينا باندي) وروسته له دې چي داسلام پيغمبر د حج له سفرڅخه دمديني منورې پرطرف راروان سو اوو �غدير خم � ته کوم چي دجحفې په علاقه کښې واقع يوځاې دئ راورسيدئ ، دماپښين دلمانځه او ل وخت ؤ داسلام پيغمبر سره له اصحابو کرامو په همدغه اول وخت کښې دماپښين لمونځ اداکړ ، بيايې واصحابو ته خپل مبارک مخ وروگرځاوه اوداسي يې ورته وفرمايل : � الست اولى بالمومنين من انفسهم �

يعني ايا نه يم زه ډيرسزاوار اولائق په مومنانو له نفسو اوله ځانو څخه ددوی ؟

ټولو اصحابو ورته وويل : � بلى يارسول الله � !

يعني هو ! اې دخداې رسوله ! بيشکه ته په موږ سره ترموږ ډير حقدارېې .

الله جل جلاله په قران کريم کښې فرمايلي دي : � النبي اولى با لمؤمنين من انفسهم)� يعني نبي حضرت محمد (صلى الله عليه واله وصحبه وسلم) ډير لائق اوسزاوار دئ په مومنانو له نفسو ددوی ، وروسته د إسلام پيغمبر حضرت علي تر لاس ونيوئ او وې فرمايل :� د هر چاچي زه مولا يم نو علي بن أبي طالب هم د هغه مولا دئ � بيا يې و حضرت علي ته دغه پنځه دعاوي وکړې :

اللهم وال من والاه

يعني اې الله دوست ولره هغه څوک چي حضرت علي د ځان دوست گڼي.

و عاد من عاداه

او دښمن ولره هغه څوک چي علي د خپل ځان دښمن گڼي .

واخذل من خذله

او خپل مدت او کومک بند کړه له هغه چا څخه چي له علي څخه خپل کومک بندوي .

وانصر من نصره

او مدت وکړه د هغه چا چي مدت کوي د علي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وأدر الحق معه حيث كانَ

يعني او راګرځوه حق له علي سره هر چيري چي دَی وي .

د إسلام دوهم خليفه و حضرت علي ته وفرمايل : � بخ بخ يا ابنَ أبي طالب ! أصبحتَ مولا كل مؤمن و مؤمنة � .

يعني خوشحالي دي وي تا لره اې د أبوطالب ځويه ! ځکه وګرځيدلې ته مولا د هر مؤمن او د هري مؤمني .

نظم:

هر که را هست با علي کينه

درسخن حاجت دراز ي نيست

نيست در دستش آستين پدر

دامن مادرش نيمازي نيست

بيا وروسته د إسلام پيغمبر و خلګو ته وفرمايل چي داسي معلوميږي چي زه و عالمِ بقا ته دعوت کړ سوئ يم او ما هم ددغه دعوت اجابت وکړ ، اې أمتيانو پوه سی ! چي ما ستاسي په منځ کښي دوه ډير لوی شيان پريښودل او يو په دغو دوو کښي له هغه بل څخه ډير لوی دئ : اول قرآنکريم ، دوهم أهل بيت ځما ، نو تاسي فکر کوی ا احتياط کوی په دې کښي چي وروسته له ما څخه به له دغو دوو شيانو سره څه قسم سلوک کوی ؟ او ددغو دوو شيانو د حقوقو رعايت به په څه کيفيت او ډول سره کوی ، او دغه دوه شيان يو له هغه بله تر هغه پوري نه سره جلا کيږي چي د حوض کوثر پر غاړه وماته رارسيږي .

البته ډيرو امتيانو د إسلام د پيغمبر دغه مبارک هدايت داسي نظرانداز کړ چي اضافه يې تصور هم نسي کيدلائ ، له أهل بيتو سره د جفاکارۍ او د بې التفاتۍ يوه لويه نمونه � يزيد� او دده ملګري وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل :

اې بجاي تو من وفا کرده

تومکافات آن جفاکرده

من ترا چون بحشر تش نشوي

وعدهء شربت صفاکرده

بوده بیگانه و ترا باحق

به نصیحت من آشناکرده

درمکافات توحسین مرا

به غم آب مبتلا کرده

آن حسین که جبرئیل اورا

هر کجادیده مرحبا کرده

فاطمه ازبرايي تربیتش

صد سحراگاه ربنا کرده

او دارنګه د إسلام د پیغمبر ډیرو امتیانو بیا دده مبارک ذکر سوئ وصیت د قرآنکریم په باره کښي داسي صرف نظر وګرځاوه چي هیڅ یو حکم له أحکامو د قرآنکریم څخه نسته چي دوی دي د هغه مخالفت نه وي کړئ ، بلکي أکثرو مسلمانانو داسي طرز او رویه غوره کړېده چي و رسم او و رواج او و قومي عنعناتو ته ، بلکي و کفري فلسفو او أصولو ته چي نیغ په نیغه او په ښکاره ډول د قرآنکریم خلاف دي ، د قرآنکریم پر هدایاتو باندي و هغوی ته حق د اولیت ورکوي ، حتی په قرآني هدایاتو عمل کول د تسفل او د تنزل سبب ګڼي ، لکه چي د موجوده زمانې أکثر تش په نامه مسلمانان او د دوی حکمرانان ددې خبري واضح مثالونه دي .

علماؤ د سیرَ او د تاریخ ذکر کړیدي چي په حجة الوداع کښي د � منی � په شپو کښي د � إذاجآءنصرالله� مبارک سورت نازل سو ، د إسلام پیغمبر و جبرئیل ته وفرمایل چي اې جبرئیله ! له دې سورت څخه داسي معلومیږي چي الله پاک ماته خبرداړئ راکوي چي له دې دنیا څخه به رحلت کوم ؟ حضرت جبرئیل په جواب کښي د إسلام و پیغمبر ته وویل چي � وللآخرة خیرلکَ مِنَ الأولی � یعني اې د خدائ محترم رسوله ! له دنیا څخه په رحلت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو کښي ستا دپاره هیڅ د پریشانۍ او د تشویش ځائ نسته ؛ ځکه چي قسم په خدائ دئ چي خامخا آخرت ستا دپاره ډیر بهتر دئ له دنیا څخه !

د إسلام پیغمبر ددغه مبارک سورت له نازلیدو څخه وروسته پکارو د آخرت کښي له اندازې څخه زیات کوښښ شروع کړ او دغه مبارکي کلمې بې په تکرار سره ویلې : � سبحانکَ اللهم و بحمدِکَ ، اللهم ! اغفرلي إنک أنت التواب الرحیم. �

څرنګه چي أصحاب کرامو د إسلام د پیغمبر له مبارکي خولې څخه دغه کلمې ډیري اوریدلې نو یې وده مبارک ته عرض وکړ چي یا رسول الله ! څه وجه ده چي دغه کلمې ډیري وایې ؟

ده مبارک و خپلو أصحابو ته په جواب کښي وفرمایل چي اې أصحابو ! پوه سئ ! او ځانونه خبر کړئ ، زه الله (جل جلاله) و عالمِ بقا ته بللئ یم (یعني له دنیا څخه رحلت کونکئ یم) په دغه حال کښي د إسلام پیغمبر وژړل ، أصحابِ کرامو ورته وویل چي اې د کآئناتو سرداره ! ته له مرګ څخه ولي ژاړې ، ستا دپاره خو هیڅ غم نسته ؛ ځکه په یقیني ډول الله پاک و تاته ګذشته او آینده ټول دربخښلي دي ، لکه چي الله پاک فرمایلي دي :� إنافتحنالک فتحًا مبینًا لِیَغفرلک الله ما تقدم من ذنبک و ماتأخر � ؟

د إسلام پیغمبر په جواب کښي و خپلو أصحابو ته وفرمایل چي اې أصحابو ! د مرګ سختي او د قبر تنګي او د لحد تاریکي او أهوال او مشکلات د ورځې د قیامت ټول راتلونکي دي ، نو څه به ولي نه ژاړم .

محترمو مسلمانانو ! د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له دغه کلام څخه مقصود هدایت او ارشاد ؤ و أمتیانو ته ، ورنه د إسلام پیغمبر خو له دغو ټولو مشکلاتو څخه مصئون او محفوظ ؤ .

محترمو مسلمانانو ! د إسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) یوه میاشت له وفات څخه دمخه خواص د أصحابِ کرامو د حضرت عآئشې (رضي الله تعالی عنها) په کور کښي سره راجمع کړل ، کله چي دده مبارک نظر پر خپلو ګرانو أصحابو باندي ولویدئ نو د رحمت او شفقت له وجي او له خپلو أصحابو څخه د هجران او د فراق له وجي یې تر سترګو مبارګو اوښکي راوبهیدلې .

نظم :

وداع یار و دیارم چو بگذرد بخیال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شود منازلم ازآب دیده مالامال

میان آتش سوزنده ممکن است آرام

ولي در آتش هجران قرار صبر محال

وروسته یې و خپلو أصحابو ته په دعا شروع وکړه او داسي یې وفرمایل : � مرحبًا بکم و حیاکمُ اللهُ بالسلام جمعکم الله رحمَکم الله ، حفظکم الله ، جبرَکم الله ، نصرکمُ الله ، رفعَکم الله ، وفقکم الله ، قبِلَکم الله ، آواکم الله ، وقاکم الله ، سلمکم الله ، رزقکم الله . �

بیا یې و أصحابو ته په نصیحت شروح وکړه او ورته وې فرمایل چي زه وتاسي وصیت کوم په تقوی او پرهیزګاري سره او په دې سره چي همیشه به له الله (جل جلال) څخه ویریږۍ او تاسي پر الله تعالی سپارم او د الله پاک له عذابو څخه تاسي ویروم ، اې أصحابو ! باید چي د الله (جل جلاله) پر بندګانو باندي کبر او لویي ونکړۍ او په ښارو او علاقو کښي د فتنې او د ظلم دروازې خلاصي نکړۍ ؛ ځکه چي الله (جل جلاله) فرمایلي دي چي سرائ د آخرت (یعني نعمتونه د آخرت) د هغه چا دپاره دي چي دوی نه غواړي چي په مځکه کښي تکبر او لویي وکړي او نه دا غواړي چي فساد ، خرابي او طغیان په مځکه کښي وکړي ، او نیک أنجام خاص متقیانو لره دئ .

أصحابِ کرامو چي کله د إسلام د پیغمبر دغه مبارکي کلمې واوریدلې نو دا یې ورځخه وفهموله چي لکه چي دَی مبارک له موږ څخه د دارالبقا پر طرف رخصتیږي او دغه ټول تاکیدات او مبالغې چي پخپله مبارکه توصیه کښي یې کوي دا پر دې باندي دلالت کوي چي سفر د آخرت یې رانژدې سوئ دئ او هغه وخت بیخي ژر راتلونکئ دئ چي دَی مبارک به و خدائ ته او و سدرة المنتهی ته او و جنت المأوی ته او و رفیق أعلی ته روانیږي ، نو یې وده مبارک ته وویل چي یا رسو ل الله ! و تاته به غسل څوک درکوي ؟

د إسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) ورته وفرمایل چي ځما په أهل بیت کښي هغه څوک چي و ماته ډیر نژدې دئ هغه به غسل راکوي .

بیا أصحاب کرامو ورته وویل چي اې د خدائ رسوله ! ستا کفن به له کومو جامو څخه درکوو ؟

ده مبارک ورته وفرمایل چي ځما کفن یا له دغو جامو څخه راکۍ کومي چي مي أغوستي دي ، یا له مصري او یا یمني جامو څخه کفن راکۍ او یا له یو بل قسم سفینو جامو څخه کفن راکۍ .

بیا أصحابو ورته وفرمایل چي یا رسول الله ! ستا د جنازې لمونځ به د چا په امامت تر سره کیږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه وخت کښي ټول أصحاب کرام په ژړا او بغارو سول ، د اسلام پیغمبر هم وژړل ، او و دوی ته یې و فرمایل چي صبر کوی او بې تابي مه کوی ، الله (جل جلاله) دي پر تاسي باندي رحمت او مهرباني وکړي او الله تعالی دي ستاسي گناوي دروبخښي او الله پاک دي ستاسي د پیغمبر له طرفه و تاسي ته د خیر جزا او بدله درکړي ، کله چي ماته غسل او کفن راکړی نو بیا ما پر جنازه باندي کښېږدی او بیا مي په دغه کور کښي د قبر پر غاړه باندي پر جنازه باندي پرېږدی او یو ځل ټول دباندي راشخه ولاړ سی او په دې پوه سی چي اول څوک چي ځما د جنازې لمونځ به ادا کوي هغه به ځما دوست حضرت جبریل وي ، بیا به له ده څخه وروسته حضرت میکاییل ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بیا به له ده څخه وروسته حضرت اسرافیل ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بیا به ملک الموت سره له یوې ډلي د ملائکو ځما دجنازې لمونځ ادا کړي ، بیا به تاسي ډله ډله راځئ او ځما د جنازې لمونځ به ادا کوئ ، اول به ځما د أهل بیت نارینه انسانان ځما د جنازې لمونځ ادا کړي ، بیا به ځما د أهل بیت ښځې او زناني ځما د جنازې لمونځ ادا کړي ، وروسته به بیا پاته أصحاب ځما ، ځما د جنازې لمونځ ادا کړي .

بیا أصحابو عرض ورته وکړ چي یا رسول الله ! و قبر ته به ستا داخلول څوک کوي ؟

د إسلام پیغمبر وفرمایل چي ځما أهل بیت سره له یوې ډلي د مقربو ملائکو به ما و قبر ته داخل کړي ، چي تاسي به دغه ملائکي نه وینئ او دوی به تاسي ویني ، بیا د إسلام پیغمبر و ده ته حاضر سوي أصحاب په خیر او نیکي سره یاد کړل او بیا یې ورته وفرمایل چي و هغه أصحابو ځما ته ځما سلام ورسوئ کوم چي له ما څخه غائب دي او وهغه ټولو خلگو ته ځما سلام ورسوئ چي د قیامت تر ورځې پوري راتلونکي دي او ځما د دین پیروي کوي .

بیت :

روزي که زتو سلام باشد ما ر ا

آن روز فلک غلام باشد ما را

اې د حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) مخلصو امتیانو ! د أمت مهربان رسول د خپلو أصحابو په لاس و تاسي ته خپل سلامونه ورکړیدي او اوس ما له همدغي ورکړي څخه و تاسي ته اطلاع درکړه ، نو د خپل پیغمبر د سلام جواب عقیدةً او أخلاقاً ، قلبًا او لِسانًا او عملا باید ورکړئ ، په دې ډول چي خپل ایمان او عقیده برابره کړئ او خپل أخلاق برابر کړئ او د خپلو أقوالو او أعمالو تصحیح وکړئ او د زړه په حضور او د زړه له جوش ، خروش او له مینې څخه ډک د خپل پیغمبر د سلامو په جواب کښي د :

و علیـــــــک السـلام یا رسول الله !

اواز له خولو څخه روباسئ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

)مدارج النبوة ، روضة الشهدآء و غيره(

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سيدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسليما .

محترمو مسلمانانو ! وروسته له دې چې د إسلام پيغمبر و خپلو مباركو أصحابو ته په هر باب خپل نبوي وصيت وكړ ، نو په دې فكر كې سو چې كله به هغه وخت راسي چې ددې دنيا فاني ورځې د عمر ځما و پائ ته ورسيږي او پر نفس مطمئنه ځما باندې له الهي دربار څخه ددې زيرئ وسي چې :� فادخلي في عبادي وادخلي جنتي � تر څو چې د هجرت يوولسم كال راغئ ، د هجرت يوولسم كال ۇ د صفرې د مياشتې ۲۴ وه د چارشنبې شپه وه چې د اسلام پيغمبر د � بقيع � و قبرستان ته تشريف يووړئ .

حضرت أبومويهبه فرمايلي دي چې په دغه شپه كښې زه د نبي (صلی الله عليه وسلم) ملگرئ وم ، د إسلام پيغمبر د بقيع د مقبرې و مردگانو ته درازه زمانه د مغفرت دعا كوله او تر داسي حده پورې يې و دغو مردگانو د خير دعا وكړه چې ما له ځانه سره دا وويل چې كاشكې زه هم د دغه گورستان له مردگانو څخه يو مرده وائ چې د خدائ د رسول په داسې باركه دعا سره مشرف سوئ وائ ، ورسته حضرت رسول أكرم(صلی الله عليه وسلم) و ماته وكتل او وې ويل چې اې ابومويهبه ! چې ددغې دنيا ټولې خزانې الله (جل جلاله) وماته وړاندې كړې او ماته يې اختيار راكړ چې په دنيا كښې باقي پاته سم او وروسته بيا و جنت ته ورسم او د الله تعالی ديدار د جنت له ورتللو څخه وروسته وكړم ، او كه له دنيا څخه رحلت وكړم د الله پاک لِقا او و جنت ته ورسم ، أبو مويهبه وايې چې ما ورته وويل چې اې د خدائ رسوله ! ځما مور او پلار دې تر تا قربان وي ددې دنيا خزانې او بقاء په دې دنيا كښې چې وروسته بيا و جنت ته ورسې غوره كړه ! ده مبارک راته وفرمايل چې نه ما لِقآء د الله (جل جلاله) او جنت ددنيا پر خزانو او په دنيا كښې تر باقي پاته كيدو غوره كړ .

روايت دئ چې د إسلام پيغمبر په دې سره مأمور سو چې وبقيع ته ولاړ سي او وأهل د مقبرې د بقيع ته د مغفرت دعا وكړي ، نو د إسلام پيغمبر همدغسې وكړل او بيرته راغئ او بيده سو ، بيا ورته وويل سو چې و بقيع ته ولاړ سه او دپاره د مردگانو د بقيع دعا د مغفرت وكړه ، بيا دَی مبارک ولاړئ او ودوی ته يې د مغفرت دعا وكړه بيرته راغلئ ، بيا چې ده مبارک يو څه ارام كاوه بيا ورته وويل سول (يعني له الهي لوري څخه) چې ولاړسه د أحد د شهيدانو لپاره دعا وكړه ، بيا ده مبارک همغسې وكړل ، بله ورځ و جناب نبي كريم (صلی الله عليه وسلم) ته د سر درد ورسيدئ سر مبارک يې په يوه ټوكر وتړئ او دغه ورځ ، ورځ د نوبت د ميمونې (رضي الله عنها) وه ، كله چې يې مرض مبارک ډير سخت سو نو ټولې بي بي گانې يې د ميمونې په كور كښې سره راجمع سولې ، د إسلام پيغمبر په ډير تكرار سره ددغو تورو ويل شروع كړل چې : � أينَ أنا غدًا ؟ � يعني صبا به زه په تاسي بي بي گانو كښې د كومې يوې په كور كښې يم ؟ حضرت فاطمې (رضي الله عنها) و ټولو بي بي گانو ته وويل چې پيغمبر (صلی الله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

علیه وسلم) شاید نور هم په تکلیف سي له دې ښځه چي د یوې بي بي له کور ښځه د بلې بي بي و کور ته ورځي ، نو تاسي ټولې دیوې بي بي کور خوښ کړئ چي دَی مبارک په هغه کور کښي واوسي ، نو دوی ټولې د حضرت بي بي عائشې (رضي الله عنها) په کور راضي سولې ، نو د إسلام پیغمبر د حضرت میمونې له کور ښځه دباندي راووتئ په داسي حال کښي چي یو لاس مبارک یې د حضرت علي پر اوږو او بل لاس مبارک یې د حضرت فضل بن عباس پر اوږو باندي ایښئ ؤ او پښې مبارکي یې پر مځکه باندي پسي ښکیدلې تر څو چي د حضرت عآئشې و کور ته راغلئ او په هغه ځائ کښي یې د مرض بستر وغوړاوئ او ټولې بي بي ګاني به هلته دده د خدمت دپاره ورتللې .

خو د إسلام د پیغمبر مرض وار په وار په شدت او په صعوبت او په زیاتیدلو شروع وکړه او یو قسم ډیره لویه تبه و ده ه مبارک ته عارضه سوه .

حضرت عبد الله ابن مسعود فرمایلي دي چي د تبي په حال کښي ما دده مبارک پر مخ باندي لاس کیښودئ نو په دونه اندازه دده مبارک مخ ګرم ؤ چي ځما لاس تحمل د هغه حرارت نسوائ کولائ ، بیا د إسلام پیغمبر راته وفرمایل چي ځما دي په هغه خدائ قسم وي چي ځما نفس دده په قدرت کښي دئ هیڅوک پر مخ د مځکي باندي نسته (یعني له مومنانو ښځه) چي ده ته دي یو مرض یا کوم بل تکلیف ورسیږي مګر الله تعالی په دغه تکلیف سره له ده ښځه دده ګناوي داسي رژوي لکه ښڼګه چي یوه درخته خپلې پاڼي تویوي .

حضرت أبوسعید خدري (رضي الله تعالی عنه) هم د إبن مسعود په ډول د إسلام د پیغمبر د تبي سختوالئ په یوه روایت کښي بیان کړئ دئ او بیا یې داسي فرمایلي دي چي د إسلام پیغمبر وماته وفرمایل چي د مصیبت او د تکلیف په لحاظ د أنبیآؤ په ډول هیڅوک ندئ په تکلیف سوئ او لکه ښڼګه چي د أنبیاؤ تکلیف ډیر وي اجر یې هم ډیر دئ او انبیاَء په مصیبت او په تکلیف دونه خوشحاله وي لکه ښڼګه چي تاسي په عطا او په بخشش سره خوشحاله کیږي (انتهی) .

هو ! د الله (جل جلاله) د لاري و محبانو ته او د الهي دربار و مقربانو ته چي د الله تعالی له طرفه زخمونه او تکلیفونه رسیږي نو مرهم یې بولي او رږ او درد عین عطا او کرم بولي .

قطعه :

المي کز برایي دوست کشم

راحت جان مبتلاي من است

زخم او مرهم است بر دل من

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد او شربت دواي من است

رباعي :

من خارغم اش بصد گلستان ندهم

خاک قدمش بآب حیوان ندهم

درد که مرا در غم او حاصل شد

آن درد بصد هزار درمان ندهم

د بِشر بن براَء مور (رضي الله عنها) فرمايلي دي چي د إسلام و پيغمبر ته دده په مرض موت كښي ورغلم او ورته ومي ويل چي يا رسول الله ! د هيچا په بدن كښي مي دغه ډول سخته تبه نده ليدلې لكه څرنگه چي ستا په مبارک بدن كښي ده ! د إسلام پيغمبر راته وفرمايل چي دا په دې وجه ده چي څما اجر هم ډير زيات دئ ، بيا يې راته وفرمايل چي اې د بشر موري ! څما د مرض په باره كښي خلگ څه وايي ؟

ماورته وويل چي خلگ وايي چي دده مرض د ذات الجنب مرض دئ ، د إسلام پيغمبر راته وفرمايل چي د ذات الجنب د مرض په ډول مرض الله پاک د خپل رحمت او لطف له لاري پر انبياؤ باندي مسلط نه گرځوي ؛ ځكه چي دا ډول مرض د شيطان له همزاتو څخه پيدا كيږي او شيطان پر ما باندي هيڅ تسلط نسي پيدا كولاێ ، مگر څما څما مرض د هغو غوښو أثر دئ چي په زهرو ککړي سوي وې او ستا له ځويه سره مي په خيبر كي وخوړلې ، چي له هغه وخته په تدريج سره د هغو زهرو أثر څما په بدن كښي تازه كيدئ تر څو چي و داسي اندازې ته راورسيدئ چي اوس څما د ژوند او د حيات رگونه راپرې كړي .

علماَؤ فرمايلي دي چي الهي حكمت پدې كښي دا ؤ چي د إسلام پيغمبر له مرتبې د شهادت څخه هم برخورداره وگرځي .

صاحب د � روح الأرواح � ذكر كړيدي چي په دې كښي يو عجب الهي سر دئ چي د نبوت خاندان نوبت په نوبت جام د شهادت نوش كړ ، د اسلام پيغمبر او حضرت امام حسن د زهرو په سبب له شهادت څخه برخورداره سول او حضرت علي كرم الله وجهه او حضرت امام حسين بيا د برچې او د تيغ په ذريعه په شهادت ورسيدل .

قطعه :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون چراغ دیدهء زهرآء بکشتندش بزهر

زهره را دل بر چراغ دیدهء زهرا بسوخت

چون روان کردند خون از قرة العین رسول

چشم عیسی خون ببارید دل زهرا بسوخت

)روضة الشهدآء و غیره . (

والسلام/

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمو مسلمانانو ! علماؤ د سير ذکر کړيدي چي حضرت رسول أکرم (صلی الله علیه وسلم) څوارلس ورځي بيماره ؤ او په دغو ورځو کښي مختلفي واقعې او پيښي منځته راغلي چي يوه برخه د هغو زه وتاسي محترمو ته د � روضة الشهدآء� او � د روضة الأحباب � و غیرهما په حواله دلته درته ذکر کوم .

اوله پيښه داوه چي په صحيح روايت سره له حضرت عآئشې څخه روايت سوئ دئ چي دې مبارکي فرمايلي دي چي د حسنِ سيرت او د إستقامت د منظر او په ناسته او ولاړه کښي د سکينې او د وقار په اعتبار و رسول (علیه الصلاة و السلام) ته ورته د فاطمې (رضي الله عنها) په ډول ما بل څوک ندئ ليدلئ ، کله چي به فاطمه د خپل پلار نبي کريم (صلی الله علیه وسلم) و حضور ته راغله ، نو سرورکائنات به ورته ولاړ سو او ودې ته به متوجه سو او دا مبارکه بې په خپله مبارکه خوله مچ کړه او پر خپل ځائ بې کښېنوله او کله چي به د إسلام پيغمبر ددې و کور ته ورغلئ نو دې به هم له ده مبارک سره همدغه ډول کول .

دمرض موت په جريان کښي د إسلام پيغمبر و فاطمې ته يو څوک وليږئ او را وې غوښتله ، نو کله چي فاطمه راغله ده مبارک مرحبا ورته وويله او له خپل بغل سره يې کښېنوله ، د پدري شفقت او د جار او قربان له مراسمو څخه وروسته يې په خفي ډول ودې ته يو څه وويل ، دې وژړل ، بل وار يې بيا يو څه ورته وويل ، دې وخندل .

حضرت عآئشه فرمايي چي ما له دې څخه ددې د ژړا او بيا د خندا او د مبارک (صلی الله علیه وسلم) د خفيه خبري په اړه پوښتنه وکړه ، خو فاطمې هغه مهال و عآئشې ته کوم جواب ورنکړ ، په وروسته وختو کښي يې بيا دغه راز ودې ته ښکاره کړ او ورته وې ويل چي د إسلام پيغمبر اول ځل و ماته وويل چي په تيرو کلو کښي به حضرت جبرئيل د قرآنکريم د درس دپاره وماته په کال کښي يو ځل راتلئ او سږکال دوه ځله راغلئ ، نو زه فکر کوم چي لکه چي اجل مي رانژدې سوئ دئ او زما په زړه کښي هم و عالمِ قدس ته د تللو شوق او مينه غالبه سوېده او نژدې ده چي له دې فاني دنيا څخه به زه ولاړ سم نو دغه يو څو ورځي ځما صحبت غنيمت وګڼه تر څو چي دې طاقت وي له ما څخه مه جلا کيږه ، فاطمه فرمايي چي له اوريدلو ددې خبري څخه په ډير وحشت کښي ولويدم او تر سترګو مي اوښکي راجاري سوې او ومي ژړل ، کله چي خپل مهربانه پلار پيغمبر د إسلام ځما حال وليدئ نو بيا يې و خپل ځان ته ښه ورنژدې کړم او په پټه يې راته وويل چي اې لوري ! غم مه کوه زه پر تا باندي د خوشحالۍ او مسرت دوه زيري کوم :

اول : زيرئ دادئ چي په جنت کښي به ته د ټولو مؤمنو ښځو سرداره يې ، دوهم : زيرئ دادئ چي ځما په أهل بيت کښي به تر ټولو دمخه ته په ما پسي راسې ، او بيا يې راته وويل چي اې فاطمې ! جبريل و ماته وويل چي په ټولو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانانو ښځو کښې به يوه داسې ښځه وي چې دونه ډيره اولاده دي ولري لکه څونه اولاده چې به و فاطمې ته الله (جل جلاله) ورکوي ، نو اې فاطمې ! صبر او برداشت ستا هم بايد تر نورو ښځو کم نه وي .

د إسلام پيغمبر دا خبر ځکه و فاطمې ته وکړه چې له داسې پلار څخه د فاطمې غوندې لور محرومه کيدل څه اسانه خبره نه وه ، ددې په وجه چې د کوم غم او درد توقع کيدله د هغه تحمل او برداشت اسانه کار نه ؤ ، نو د إسلام پيغمبر قبل الوقوع لا و خپلې مبارکې لور ته د صبر او د برداشت تلقين ورکړ .

نظم :

روزي که چشم ما ز جمالت جدا بود

چندانکه چشم کار کند اشک ما بود

گفتي دل که فارغ وصابر بود که راست

در دور دل بري چو تو اينها که را بود

او دوهمه واقعه دا پېښه سوه چې کله چې د رحمة اللعالمين پيغمبر مرض بيخي شديد او سخت سو نو ده مبارک و فرمايل چې اوه مشکه له اوو څاهانو څخه ډک کړئ او په داسې حال کښې چې سرونه ددغو مشکو له ډکولو وروسته نه وي خلاص سوي ، ددغو اوو سرو مشکو اوبه پر ما باندې توئ کړئ ښايي چې بدن مې يو څه سپک سي او دباندې ورووزم او وخلګو ته وصيت وکړم.

وروسته له دې چې د اسلام د پيغمبر دغه فرموده تر سره کړه سوه نو ده مبارک ته يو څه بدني خفت او راحت حاصل سو او دباندې راووتئ او له أصحاب کرامو سره يې لمونځ وکړ او بيا يې خطبه شروع کړه ، د خدائ حمد او ثنا يې وويله او د أحد د شهيدانو دپاره يې د مغفرت دعا وکړه او و أصحابِ کرامو ته يې وفرمايل چې د مدينې منورې أنصار ځما د سِر خلګ دي ، زه و دوئ ته په هجرت راغلئ يم او دوئ وماته ځائ راکړئ دئ ، د دوئ د نيکانو به عزت کوئ او د دوئ تر بديو به ورتيريږئ ماسوی له حدودو د الله (جل جلاله).

همدارنګه يې د مهاجرو په باب و أنصارو ته او د أنصارو په باب يې و مهاجرو ته توصيه او سپارښ وکړ او على الخصوص يې د قريشو په باره کښې خبرې وکړې.

همدارنګه روايت دئ چې د مرض په ورځو کښې د إسلام پيغمبر په داسې حال کښې چې فضل بن عباس تر لاس نيولئ ؤ او سر مبارک يې په يوه ټوکر تړلئ ؤ و مسجد نبوي ته راغلئ او پر ممبر باندې کښېنستئ او و حضرت بلال ته يې وفرمايل چې پر خلګو باندې بږغ وکړه چې ټول سره راسې چې زه خپل اخيري وصيت ورته وکړم ، حضرت بلال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدينې منورې په بازارو او کوڅو کښې نعرې وکړې تر څو چې ټول خلګ و مسجد نبوي ته راغلل ، بيا د إسلام پيغمبر په يوې ډيرې تاثير ناکې او بليغې خطبې شروع وکړه او وأصحابو ته يې وفرمايل چې تاسې ټول پوه سئ چې ځما أجل رانژدې سوئ دئ ، دا اوس زه خپل ځان داسې وينم چې تاسې له ما څخه جلا سوې ياست او زه له تاسې څخه جلا سوئ يم ، کله چې له ما څخه جلا سئ نو په زړو سره له ماڅخه مه جلا کيږئ او مه پخپل منځ کښې په زړو کې سره جلا کيږئ ، اې خلګو ! هيڅ داسې پيغمبر و دنيا ته ندئ راغلئ چې په دنيا کښې دې هميشه پاته سوئ وي (يعنې ماسوى له حضرت عيسى او له ځينو نورو پيغمبرانو ، چې هغه هم په معتاد ډول په دنيا کښې هستوګه نلري) نو زه به څنګه په دنيا کښې هميشه پاته سم او ماته د الله (جل جلاله) د لِقآء اشتياق پيدا سوئ دئ .

لکه چې د إسلام د پيغمبر يو حديث دئ چې :� من أحب لِقآءاللهِ أحب اللهُ لِقآئَه . �

او همدارنګه يې و أصحابو ته وفرمايل چې اې أصحابو ! زه تاسې لره څنګه پيغمبر وم ؟ ايا جهاد مې له تاسې سره د کافرانو په مقابل کښې ندئ کړئ ؟ ايا (يعنې په لاره د جهاد کښې) ځما غاښونه ندي مات سوي ؟ ايا په دغه لاره کښې مې مخ د کفارو په برچو سره په وينو ندئ سور سوئ ؟ ايا قسم قسم تکليفونه مې ندي کش کړي ؟ ايا د خپل قوم د جاهلانو سختۍ مې ندي زغملي ؟ ايا د لوږې په سبب مې په خپل نس پسې ډبرې ندي تړلي ؟ !!

أصحابو ورته وويل چې يا رسول الله ! په تحقيق سره د خدائ په لار کښې تا د هر قسم تکليفو په مقابل کښې صبر او برداشت کړئ دئ .

اې د خدائ رسوله ! دا ته وې چې حقه لار دې و موږ ته را وښودله .

اې د خدائ رسوله ! ستا د مبارک ذات په طفيل موږ د پيړيو پيړيو له شرک ، کفر او بت پرستۍ څخه نجات پيدا کړ .

اې د خدائ رسوله ! ستا د بې مثاله توجه او دعوت په وجه موږ له رزيلو او خبيثو أخلاقو څخه پاک او په ښو أخلاقو سره مشرف کړه سولو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د خدائ رسوله ! ستا په برکت څموږ له منځو څخه د پیړیو پیړیو دښمنۍ ولاړې او په اسلامي أخوت او وحدت څخه الله تعالی موږ برخورداره کړو ، الله (جل جلاله) دي و تاته د دغو ټولو نبوي اجراءاتو نیکه او غوره بدله درکړي .

د إسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) ورته وفرمایل چي و تاسي دي هم الله پاک د خیر جزا درکړي (یعني ددې په بدل کښې چي څما دعوت تاسي قبول کړ او مومنان سولاست او بیا مو په ډیره فوق العاده او بې مثاله طریقه سره څما د ژوند تر اخیري نیټې پوري زندګي څما په طاعت او فرمانبرداري کښي تیره کړه .

)روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمو مسلمانانو ! له واقعاتو څخه د مرض موت د پيغمبر د إسلام (صلى الله عليه وسلم) بله واقعه دا وه چي حضرت أم سلمه (رضي الله عنها) د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) د سر و بالښت ته راغله او د إسلام د پيغمبر مبارک شونډان ښوريدل ، حضرت أم سلمه فرمايي چي ما ددې دپاره دده و مبارکي خولې ته غوږونه ورنژدې کړل چي دده مبارک له خولې څخه هغه څه واورم کوم چي دَی يې وايي ، نو له ده مبارک څخه مي واوريدل چي داسي يې ويل :

اې پروردګاره ! څما أمت د دوږخ له اور څخه خلاص کړه او د قيامت د ورځي حساب پر دوی باندي اسانه کړه .

بيا ما پوښتنه ورڅخه وکړه چي اې د خدائ رسوله ! صحت مبارک دي څنګه دئ ، څه حال دي دئ ؟

ده مبارک راته وفرمايل چي اې أم سلمې ! له ما څخه رخصت اخستونکې سه ؛ څکه نژدې ده چي بيا به څما رږغ نه واورې ، په دې وخت کښي ناڅاپه حضرت علي راغلئ او د إسلام و پيغمبر ته يې وفرمايل چي يا رسول الله په خوب کښي مي وليدل چي يوه زغره مي اغوستې وي ، ناڅاپه دغه زغره له ما څخه جلا سي او زه بې زغري پاته سم .

د إسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې علي ! هغه زغره زه يم چي ستا پناه ګاه وم ، اوس هغه وخت رانژدې سوئ دئ چي زه به له دنيا څخه رحلت وکړم او ته به تنها پاته سې ، اې علي ! له ما څخه وروسته به ډېر مکروه کارونه او تکليفونه و تاته ورسيږي ، نو بايد چي ته تنګدلي ونکړې او د صبر لار غوره کړې او کله چي ووينې چي خلګ دنيا غوره کوي نو بايد ته آخرت غوره کړې او په دې پوه سه ! چي د قيامت په ورځ به د حوض کوثر پر غاړه باندي تر هر چا له مخه ته له ما سره يو ځائ کيږې .

بيا ناڅاپه فاطمة الزهرآء راغله او د إسلام و پيغمبر ته يې عرض وکړ چي يا رسول الله ! خوب مي ليدئ چي د قرآنکريم يوه ورقه راسره وي او له هغې ورقي څخه قرآنکريم وايم ، ناڅاپه دغه ورقه له ما څخه غائبه سي .

د إسلام پيغمبر د خپلي ګراني لور د خوب په جواب کښي وفرمايل چي اې فاطمې ! هغه ورقه زه وم چي نژدې ده چي ستا له سترګو څخه به غائب سم او ته به له ما څخه پاته سې .

په دې منځ کښي حضرت امام حسن او حضرت امام حسين دواړه راغلل او وده مبارک ته يې وويل چي اې څموږ مبارک نيکه ! موږ دواړو يو ډول خوب ليدلئ دئ چي هغه دادئ چي يو تخت په هوا کښي ځي ، روان وي او موږ تر هغه تخت لاندي لوڅ سرونه روان وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي هغه تخت ځما تابوت او جنازه ده چي خلگ بې واخلي او تاسي به لوڅ سرونه تر هغه لاندي روان ياست .

حضرت أم سلمه فرمايي چي د اسلام د پيغمبر له دغو تعبيرو څخه په أهل بيت کښي چغي او بغاري شروع سوې او د أهل بيتو زړو د إسلام د پيغمبر د فراق له غمه ، د غم او د درد په سکروټو کبابيدل شروع کړل .

غزل:

جانها در آتش است که جانان همیرود

سیلاب خون ز دیدهء گریان همیرود

یعقوب را ز یوسف خود دور میکند

خاتم بیرون ز دست سلیمان همیرود

آدم وداع سایهء طوبی همیکند

خضر از کنار چشمهء حیوان همیرود

دردا که گوهریست گران مایه صحبتش

دشوار دست داده وآسان همیرود

همدارنگه روايت دئ چي د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) تر وفات درې ورځي له مخه حضرت جبريل (عليه السلام) د إسلام و پيغمر ته راغلئ او ورته وې ويل چي الله (جل جلاله) پرتا باندي سلام وايي او زه يې وتاته راوليږلم او په دې کي مقصد اعزاز او اکرام ستا مبارک دئ ، سره له دې چي الله تعالی په هر څه عالم دئ خو ستا د اعزاز لپاره الله پاک ستا د حال پوښتنه کوي چي څرنگه يې ؟

دإسلام پيغمبر ورته وويل چي ځما حال دادئ چي پريشانه يم او دردمند او غمجن يم ، بله ورځ بيا جبريل ورته راغلئ او ذکر سوې خبر يې ورته وکړه ، د إسلام پيغمبر بيا هغه ړومبنۍ جواب ورکړ ، په دريمه ورځ ملک الموت او يوه بله پرشته چي اسماعيل يې نوم ؤ چي پر داسي زرو پرشتو باندي دغه اسماعيل حاکم ؤ چي په دغو زرو پرشتو کښي د هري پرشتې بيا زر نوري پرشتې تر حکم لاندي وې ، د إسلام د پيغمبر ودروازې ته راغلل ، حضرت جبريل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د إسلام و پیغمبر ته وفرمایل چي عزرائیل ودروازې ته ولاړ دئ او اجازه غواړي او تر تا له مخه یې له هیچا څخه دده د روح د قبضولو اجازه نده غوښتي او نه بې وروسته له تا څخه له هیچا څخه وغواړي ؟

جناب رسول کریم (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل چي اې جبرئیله ! اجازه ورکړه چي راسي ، کله چي عزرائیل (علیه السلام) رغلئ او د سلام اچولو سنت یې ادا کړ نو یې د إسلام و پیغمبر ته وفرمایل چي الله پاک زه وتاته رالیږلئ یم او حکم یې راته کړئ دئ چي ستا د فرمان مطابق به کار کوم ، نو ستا اختیار دئ چي ستا د مبارکي روح د قبضولو اجازه راکوې چي و عالمِ علوي ته یې یوسم او کې نه راکوي نو به زه بیرته ولاړ سم ، د إسلام پیغمبر د جبرئیل و طرفته وکتل ، جبرئیل ورته وویل چي الله تعالی ستا د لقاء مشتاق دئ ، نو د إسلام پیغمبر وفرمایل چي زه هم د الله (جل جلاله) د لقآء مشتاق یم او ملک الموت ته یې وویل چي په خپل کار مشغول سه .

نظم:

تو باز ذروهء نازي مقیم پردهء رازي

قرارگاه چي سازي درین نشیمن فاني

تو مرغ عالم قدسي حریف مجلس أنسي

دریغ باشد اگر تو درین مقام بماني

محترمو مسلمانانو ! د ملک الموت د اجازې غوښتلو یا وده ته د اجازې ورکولو په ارتباط به ډیر مفصل بیان په راتلونکې برخه کښې درته راسي .

)روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

له حضرت ابن عباس (رضي الله عنه) څخه روایت دئ چي د إسلام دپیغمبر د وفات په ورځ الله (جل جلاله) و ملک الموت یعني حضرت عزرائیل ته حکم وکړ چي ځما و حبیب حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) ته ورسه ، خو له دوو خبرو سره ډیر خیال کوه : اول دا چي دده و کور ته بې اجازې دده ورداخل نسي او دوهم داچي بې اجازې دده ، دده روح قبض نکړي .

د الهي حکم مطابق ملک الموت سره له زرهاؤ پرشتو د اسلام د پیغمبر وکور ته راغلئ او د الله تعالی له طرفه د عزرآئیل په لاس کنبي یو خط هم ؤ ، بیا حضرت عزرائیل د یوه أعرابي او صحرایي په شکل کنبي دده مبارک د کور دباندي ودریدئ او داسي یې وویل : السلام علیکم أهل بیت النبوة و معدن الرسالة و مختَلَف الملائکه .

بیا یې وویل چي و ماته اجازه راکړی چي و حجرې مبارکي ته درسم ؛ ځکه له ډیره لیري ځایه څخه راغلئ یم !

حضرت فاطمې ورته وویل چي في الحاله د ملاقات موقع نده برابره ، د اسلام پیغمبر په خپل شان او حال مشغول او مصروف دئ !

حضرت عزرائیل دوهم ځل بیا اجازه وغوښتله ، بیا د فاطمې له لوري منفي جواب ورکړ سو ، دریم ځل حضرت عزرائیل بیا غوښتنه د اجازې وکړه او په دوني لوړ او هیبتناک اواز سره یې وکړه چي هر څوک چي د اسلام د پیغمبر په کور کنبي وو له هیبت او ویري څخه ولړزیدئ ، په دغه وخت کنبي د اسلام پیغمبر یو څه په هوښ کي راغلئ او سترګي مبارکي یې خلاصي کړې او وې فرمایل چي څه پیښه ده ؟

حضرت فاطمې ورته وویل چي یارسول الله ! یو نابلده سړئ چي په ډیر هیبتناک او نادر شکل کنبي دئ دباندي ولاړ دئ ، درې واره یې اجازه وغوښتله او ما عذر ورته پیش کړ خو دَی ځما و خبري ته غوږ نه نیسي ، د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي اې فاطمې ! دا داسي سړئ دئ چي د دنیا ټول لذتونه او خوندونه له سړي څخه اخلي ، دا داسي څوک دئ چي د سړي ټولي ارزوګاني او مطلبونه له خاورو سره برابروي ، اې فاطمې ! دا هغه شخص دئ چي ډلي جماعتونه او د یوه مجلس خلګ سره جلا کوي ، اې فاطمې ! دا هغه الهي استازئ دئ چي کوچني ماشومان یتیمان او ښځي کونډیاني ګرځوي ، دا داسي څوک دئ چي بې کیلي او چابي ددروازې قلفان ورته خلاصیږي او بې وسلې له سړي څخه روح وړي ، که دروازه ورته وتړله سي پر دیوال باندي و کور ته راواوړي ، اې فاطمې ! دا ملک الموت دئ ، دا عزرائیل دئ چي تا بې پلاره کوي او ستا د داسي قدرمند پلار د روح د قبضولو دپاره راغلئ دئ ، اې فاطمې ! دا ځموږ د احترام په وجه په دروازه کنبي ولاړ دئ او اجازه غواړي ، ورنه دا عزرائیل بولي چي اجازه غوښتل دده عادت ندئ ، ورسه ! دروازه ورخلاصه کړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت بي بي فاطمه په چغو او په بغارو ودروازې ته ورغله او عزرائيل ته يې دروازه ورخلاصه کړه او بيرته راغله د خپل مبارک پلار حضرت محمد (صلى الله عليه وسلم) و غيږي ته ورولوېدله ، په دغه وخت کښې لېږ ساعت د إسلام د پيغمبر سترګي مبارکي پټې سوې او د أهل بيتو داسي ګمان سو چي لکه چي رحمة اللعالمين رسول له دنيا څخه رحلت وکړ ، فاطمة الزهرآء د : � يا ابتاه ! � يعني اې بابکه اې بابکه ! نعرې شروع کړې ، خو د خپل پلار له لوري هيڅ جواب ورنکړ سو ، بيا يې د ژړا په حال کښې داسي وويل :

چي اې پلاره ! ځما روح دې تر تا قربان سي يو ځل خو لا راته وګوره او يو خبره خو لا راسره وکړه !!!

د إسلام پيغمبر خپلي مبارکي سترګي روڼي کړې او وفاطمې ته يې وفرمايل چي اې ځما لوري ! مه ژاړه د عرش حمَله پرشتې ستا د چغو په وجه په بغارو سوې ، او بيا يې ددې مبارکي له مخ څخه په خپل لاس ددې اوښکي ورپاکولې او د خوشحالۍ خبري يې ورته کولې او داسي دعا يې فرمايله چي اې پروردګاره ! ځما و ګراني لور فاطمې ته ځما په مفارقت او جدايي کښې صبر وروبخښه ، بيا يې ودې مبارکي ته وفرمايل چي کله چي ځما روح قبض کړه سي نو � انا لله وانا اليه راجعون � ووايه .

په دې وخت کښې د اسلام د پيغمبر ټولي بي بي ګاني حاضري سوې او د إسلام پيغمبر و دوی ته په تقوی او طاعت سره وصيت وکړ او بيا يې حسنين په ډير تلوار راوغوښتل ، حسنين لوڅ سرونه په چغو او په بغارو د خپل نيکه وکور ته په منډه راغلل او سلام يې ووايه او د إسلام د پيغمبر وبغل ته کښېنستل ، کله چي يې د خپل نيکه حال وليدئ نو په چغو سر سول تر داسي اندازې پوري چي هر چا د دوی ژړا اوريدله هغه په بغارو کيدئ ، او دا ددې ځائ ؤ چي ټول أهل زمين او ټول أهل اسمان او جنيات او پرشتې د سرور کآئنات په مصيبت کښې په ژړا ول .

نظم :

دوستان روز وداع است فغان درګيريد

دل بيک بارګي از جان و جهان بر ګيريد

شمع خورشيد بآه سحر بنشانيد

وز تب سوز جګر باري ديګر درګيريد

په � مقتل نورالأئمة � کښې راغلي دي چي د اسلام پيغمبر په پټه او په خفيه له خپل ځان سره د حسنينو په باب کښې داسي ويل چي زه نه پوهيږم چي جفاکاران د أمت ځما به له تاسي سره څه وکړي ؟ حسنينو و خپل مبارک نيکه ته په ژړا ژړا وويل چي له تا څخه وروسته به ځموږ ماوی او پناه ګاه څوک وي او څوک به ځموږ غمګساري او دلنوازي کوي ، او حضرت بي بي فاطمې وويل چي اې بابکه ! که ما ته يو غم او درد راپيښ سو نو له تا څخه وروسته بې زه و چاته وايم او که حسنين د يو شي ارزو وکړي چي ته نه يې نو څوک به د دوی ناز واخلي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د غریبانو غمخور نبي ! اې د یتیمانو نازونکي نبي ! اې د بېچاره ؤ او بې کسانو پناګاه او دستګیر پیغمبره ! ستا په فراق کښې به زه د صبر کولو طاقت څنګه ولرم او بې له لیدلو ستا څخه به زه خپل ژوند او زندګي څنګه تیروم .

نظم :

درغم آباد جهان بې یار بودن مشکل است

غم ز حد بګذشت بې غمخوار بودن مشکل است

رفت دلدار دل خون ګشته را با خود ببرد

اې عزیزان !بې دل و دلدار بودن مشکل است

روایت دئ چي ځني له خواصو د أصحاب کرامو د حضرت رسول أکرم دحجرې مبارکي ودروازې ته ولاړ ول ، کله چي د حسنینو چغاري او بغاري واورېدلې نو دوی مبارکانو هم په چغو پیل وکړ ، د إسلام پیغمبر چي د خپلو أصحابو ژړاوي واورېدلې نو دَی مبارک هم په ژړا سو او وې فرمایل چي پر خپل أمت باندي د رحم او د شفقت له وجي ژاړم چي ایا وروسته له ما څخه به د دوی حال و کومي درجې ته ورسیږي .

وروسته د إسلام پیغمبر حضرت علي راطلب کړ ، کله چي حضرت علي راغلئ نو د إسلام پیغمبر هغه وصیتونه و ده ته وکړل کوم چي دده مبارک په زړه کښې ول .

حضرت علي (کرم الله وجهه) فرمایلي دي چي په دغه وخت کښې زر قسمه علمونه د إسلام پیغمبر وماته راوښودل چي له دغه هر قسمه څخه د زرو نورو قسمو د علم دروازې پر ما باندي خلاصي سوې .

وروسته حضرت عزرآئیل د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) و حضور ته تشریف راوړ ، وروسته له ویلو د السلام علیک أیهاالنبي ! څخه یې د الله تعالی و رسول ته عرض وکړ چي الله پاک پر تاباندي سلام وایي او وماته یې داسي حکم کړئ دئ چي ستا مبارکه روح قبض کړم ، خو په دې شرط چي ستا اجازه وي.

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي اې ملک الموت ! تر هغه پوري ځما روح مه قبضوه چي ځما ورور جبریل راځي ، ملک الموت ورته وویل چي زه ستا په دې خبره کښې تابعدار یم .

وروسته الله (عز وجل) و خازن ته د دوږخ چي مالک نومیږي وفرمایل چي ځما د حبیب حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) مطهره او پاکه روح و اسمان ته راځي نو پدې وجه د دوږخ اور مړ کړه ، او دارنګه یې د جنت و خازن ته چي رضوان نومیږي وویل چي د سیدالأنبیاَء (صلی الله علیه وسلم) د مقدسي روح دپاره جنت ښائسته کړه ، او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداراز د جنت و حورو ته حکم وکړ سو چي خپل ځانونه سنګار کړی چي ځما د حبيب روح درځي او و ټولو پرشتو ته د عالم ملکوت حکم وکړ سو چي په استقبال کي د روح د حضرت محمد (صلی الله عليه وسلم) صف صف ودريږی .

وروسته الله (جل شانه) و جبريل ته حکم وکړ چي د جنت يو دستمال درسره واخله او ځما و حبيب ته ځان ورسوه ، حضرت جبريل په ژړا ژړا د اسلام د پيغمبر و حضور ته راغلئ ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې ځما دوسته په داسي سخت ساعت کښي دي زه تنها پرې ايښئ يم !

جبريل ورته وويل چي تر اوسه پوري ستا په خدمت مشغول وم او اوس مي داسي د خوشحالۍ خبري هم درته راوړي دي چي ستا له مرضي سره مطابقي او وتاته محبوبي دي ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي هغه کومي خبري دي ؟

حضرت جبريل ورته وويل چي : � ان النيرانَ قد أخمدَت والجنان قد زخرفت و الحورالعين قد تزينت و الملائکة قد صفقت بقدوم روحک. �

د اسلام پيغمبر و حضرت جبريل ته وفرمايل چي داخو ډير نيک زيري دي مګرماته داسي خبر وکړه چي ځما سترګي په روښانه سي او زړه مي په خوشحاله سي !

حضرت جبريل ورته وفرمايل چي پر ټولو انبياآو او د دوی پر امتو باندي جنت تر هغه پوري حرام دئ چي ته او ستا امتيان ورداخليږي ، د اسلام پيغمبر بيا ورته وفرمايل چي تر دغه يو بل غټ د خوشحالۍ زيرئ راباندي وکړه !

حضرت جبريل ورته وفرمايل چي يا رسول الله ! دا خبره فيصله سوېده چي د حشرګاه پر ميدان به د شفاعت تاج او خول تر هر چا له مخه ستا پر مبارک سر باندي ايښودل کيږي ،

د اسلام پيغمبر بيا ورته وفرمايل چي اې جبريله ! داسي خبر راته وکړه چي ځما له زړه څخه د ملالت او د خفګان غوټي خلاصي کړي !

حضرت جبريل ورته وفرمايل چي اې مقتدی د انبياآو او د رسولانو ! راته ووايه د کوم شي په غم کښي يې او په کوم شي فکرمند يې چي دغو ټولو خبرو ستا له مبارک زړه څخه هغه غم او فکر ليري نکړ ؟

د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي له ما سره فکر او غم د أمت دئ چي وروسته له ما څخه به ددين زده کړه دوی له چا څخه کوي ؟ د رمضان د مبارکي مياشتي روژې به چي زه نه يم په څه ډول دوی نيسي او د حج مراسم به په څه ډول تر سره کوي او د آخرت په ورځ به ددوی انجام او عاقبت څنګه کيږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت جبريل ورته وفرمايل چي اې سروره ! زړه مبارک دي خوشحاله کړه په دنيا کښي به الله پاک ستا امتيان پخپله ساتنه سره دروساتي او د قيامت په ورځ به دونه امتيان ستا په لمن کښي الله تعالی دروبخښي چي ته به په خوشحاله سې!!!

د اسلام پيغمبر وفرمايل چي اوس مي نو زړه خوشحاله سو او سترگي دي راروښانه کړې .

له دې څخه وروسته رحمة اللعالمين رسول و ملک الموت ته د روح د قبضولو اجازه ورکړه ، ملک الموت دده مبارک د روح په قبضولو شروع وکړه ، په دغه وخت کښي د اسلام پيغمبر د خپلي خوني و بام ته کتل او لاس مبارک بې پورته کوئ او د � بالرفيق الأعلى � الفاظ بې ويل .

چـــــي يـــــو ناخـــــاپه دده مبـــــارک مطـــــهره روح قبـــــض کړه سوه او و عالـــــم الوصال ته يـــې کـــــوچ او ارتـــــحال وکـــــړ .

مثنوي:

رفت آن طاوس عرشي سوي عرش

چون رسيد اندر مشامش بوي عرش

شاه بازي اين قفس درهم شكست

رفت خوش بر ساعد سلطان نشست

نظم :

شعلهء آتش تو جان ميسوزد

وز فراق تو دل پير و جوان ميسوزد

اين چه در دست كزو خون بجگر ميريزد

وين چه سوزاست كزو جان و جها ن ميسوزد

شـــرح اين غـــم چه نـــويسم كه قلم ميشكند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وصف این حال چه گویم که زبان میسوزد

محترمو مسلمانانو ! د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د غسل ، تکفین او د جنازې د لمانځه په اړه بیان او دارنګه د أصحاب کرامو غبرګون د ده مبارک د فراق په وجه او دارنګه د إسلام د پیغمبر د ځینو مهمو وصیتونو ذکر به په راتلونکي برخه کښې انشآءالله درته راسي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهدآء و غیره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم تسلیما .

محترمو مسلمانانو! په دې برخه کښې ځنې خبرې چې دجناب سرور کائنات (صلی الله علیه وسلم) په مرض موت کښې رامنځته سویدي اوپه تیرو برخو کښې یې ما ذکر نه دئ درته کړئ درته یاداوري کوم او نور د هغو خبرو په باب وضاحت درته کوم دکوموچې مې دتیرې برخې په اخیرکښې وعده درسره کړې وه .

۱) : (خبر داده چې ځینوعلماوو ذکرکړیدي چې داسلام پیغمبر چې ومدینې منورې ته دحجة الوداع دسفرڅخه لا نه ؤ رارسیدلئ د بغل درد ورعارض سو ترداسې اندازې پورې چې له دغه دردڅخه په تکلیف سو ، چې دیارلس لمونځونه یې په داسې ډول وکړل چې امام د لمانځه به حضرت ابوبکر ؤ اوده مبارک به په ابوبکر پسې اقتداء کوله بیا دصفرې دمیاشتې په اخرکښې دچهارشنبې به ورځ دحضرت میمونې رضی الله عنها په کور کښې دسردرد اوتبه ورولاړه سوه.

۲) : (داسلام پیغمبر وحضرت بی بی عائشې ته په مرض الموت کښې اطلاع ورکړه چې دربیع الاول په میاشت کښې به زه له دې ددنیا څخه رحلت کوم ، دحضرت عائشې په زړه نو یوازې الله (جل جلاله) خبر ؤ چې له اطلاع سره سم به څه قسم حالات ددې په زړه مسلط سوي وي.

۳) : (دمر ض الموت په جریان کښې داسلام پیغمبر یووخت په تاکید سره داحکم وکړچې ابوبکرته وواياست چې وخلګوته لمونځ ورکړي یعنې زه دمرض دشدت په وجه ددې نه یم چې وخلګوته په جماعت لمونځ ورکړم

داسلام دپیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له دې کار څخه چې ده به په حضرت أبوبکر پسې د جماعت لمونځ وکړ او دارنګه ده له دې حکم څخه چې ذکر سو أهل السنة والجماعت دغه مسئله رااېستلې ده چې أحق په خلافت سره د اسلام له پیغمبر څخه وروسته حضرت أبوبکر الصدیق ؤ ، ددې مسئلې نور دلائل هم سته چې د ځنو ذکر به د بل بیان په ضمن کښې درته راسي علی أنوف أهل التشیوع.

۴) : (د مرض موت په جریان کښې یو وخت د إسلام پیغمبر په مسجد نبوي کښې و أصحاب کرامو ته د خپل وصیت په سلسله کښې وفرمایل چې اې ځما أصحابو ! اې ځما ورونو ! زه ستاسې په منځ کښې د پیغمبر په حیث واوسیدم او کومه وحي چې به حضرت جبریل (علیه السلام) د الله (جل جلاله) له طرفه ماته راوړله نو هغه به مې و تاسې ته ویله ، کوم څه چې حلال دي په هغه به مې أمر درته کاوئ او کوم څه چې حرام دي له هغه څخه به مې تاسې منع کولاست ، ټول أصحاب په چغو او په بغارو سول ، حتی ځینو علماؤ فرمایلي دي چې له ډیرې نفستنګۍ څخه یې خپلې جامې څیرلې او پر خپلو سرو باندې یې خاورې اچولې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي جريان کښي حضرت أبوبکر د اسلام و پيغمبر ته عرض وکړ چي يارسول الله ! ما نن شپه يو خوب وليدئ هغه دا ؤ چي د حضرت عآئشي له سر څخه ټکرئ او پورڼئ و هوا ته پورته سي .

د اسلام پيغمبر وده ته د خوب معنى په دي ډول ورکړه چي کوم چا چي دغه خوب ليدلئ دئ معنى يې داده چي دده ځوم به له دي دنيا څخه رحلت وکړي ، بيا حضرت عمر عرض وکړ چي اې د خدائ رسوله ! ما هم نن شپه په دي ډول خوب وليدئ چي عدل مي مات او شکسته سي ، داسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې عمره ! عدل د تمام جهان زه وم کله چي زه له دي جهان څخه ولاړ سم نو ستا عدل به مات سي ، بيا حضرت عثمان عرض وکړ چي يارسول الله ! ما هم نن شپه خوب وليدئ چي يوه ورقه د قرآنکريم په هوا الوتي وي ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي اې عثمانه ! هغه ورقه د قرآن زه يم ، کله چي زه رحلت وکړم نو د وحي سلسله به ختمه سي .

محترمو ! د أهل بيت د خوبو بيان مي په تيرو برخو کي درته ذکر کړئ دئ .

)٥ : (د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) چي د ځکندن او د نزع په حال کښي کومي کلمي ويلي هغه په دي شرحه وي :

اول : � اللهم أعني على سکراتِ الموتِ � و في رواية � على منکرات الموت . �

دوهم : � لاإله الا الله إن للموت سکرات. �

دريم : � اللهم رب اغفرلي و ألحقني بالرفيق الأعلى . �

)٦ : (چي د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) چي کله و دنيا ته تشريف راوړئ نو اوله خبر چي ده په دنيا کي کړېده نو هغه دا وه :

الله أكـــبر كبيرًا والحمدلله كـــثيرًا و سبحانَ اللهِ بكرة و أصيلا .

او ځينو علماؤ فرمايلي دي چي هغه : � الله أكبر � ؤ .

دا کلمي ده مبارک د شيرخورى په وخت کښي ، هغه وخت وويلي چي حضرت حليمي سعديې اول ځل وده مبارک ته تئ ورکوئ .

او اخيري الفاظ دده مبارک په دنيا کښي � الرفيق الأعلى � وو .

)٧ : (د اسلام پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د مرض موت په جريان کښي و خلګو ته په خطاب کښي وفرمايل چي له دي دنيا څخه ځما دتللو وخت رانژدي سوئ دئ ، د هر چا که پر ما باندي حق پاته وي نو دلته دي په دنيا کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما څخه واخلي ، په دې وخت کښې یوه نفر وویل چې اې د خدایٔ رسوله ! ځما پر تا باندې درې درهمه باندې دي !

د اسلام پیغمبر وفرمایل چې زه د چا تکذیب نکوم او نه و چاته قسم ورکوم ، دغه درې درهمه دې له کومه رویه پر ما باندې دي ؟

دغه سړي ورته وویل چې یو وخت یو مسکین تیریدئ تا و ماته وویل چې درې درهمه ودغه مسکین ته ورکه او بیا ما هغه درې درهمه ورکړل ، مګر تا بیا وماته رانکړل !

د اسلام پیغمبر و حضرت فضل ته وفرمایل چې ودغه سړي ته درې درهمه ورکړه .

په سیرَ کښې د امام شهید ، امام اسماعیل خوارزمي او په � روضة الإسلام � کښې د قاضي سدیدالدین راغلي دي چې په دغه مجلس کښې � عکاشه اسدي � ولاړ سو او د إسلام و پیغمبر ته یې وویل چې یا رسول الله ! یوه خبره کوم پدې وجه چې تا په دې باره کښې چې که د چا پر ما باندې کوم حق وي نو مطالبه دې وکړي ډیر تکرار ، تاکید او مبالغه وکړه که داسي نه وایٔ نو مادا خبره نه کوله ، هغه خبر داده چې د تبوک په غزا کښې تا په یوه غمچینه او تازیانه باندې � اوښه � وهله ناڅاپه هغه تازیانه پر ما باندې ولګېدله او زه ډیر په تکلیف سوم ، نو اوس زه د هغې غمچینې د قصاص غوښتونکئ یم!

په دغه وخت کښې هغه غمچینه د حضرت فاطمې په کور کښې پرته وه د اسلام پیغمبر دا غمچینه راوغوښتله او و عکاشه ته وویل چې تاته دې الله (جل جلاله) خیر درکړي چې دا قصاص دې د آخرت وورځې ته پرېښنبودئ ؛ ځکه چې د قیامت په ورځ چې تمام پیغمبران او ملائکه او ټول انسانان دحشرګاه په میدان کښې دالله تعالی په حضور کي حاضر وي نو په دغه وخت کښې چې یو څوک له یو چا څخه د خپل حق مطالبه کوي نو د هغه دپاره دا کار دډیر لوی خجالت او د سختي شرمندګی سبب ګرځي ، راسه ! اوس خپل قصاص له ما څخه واخله .

په دې وخت کښې ډیرو أصحابو په شمول د حسنینو و عکاشه ته احتیاجونه او زاری وکړې چې د اسلام د پیغمبر په بدل کښې موږ سل سل غمچیني ووهه ! خو د إسلام له پیغمبر څخه له دغي غوښتني تیر سه !

عکاشه د هیڅا خبر ونه منله او د إسلام و پیغمبر ته یې وویل چې یا رسول الله ! تا چې زه په غمچینه ووهلم هغه وخت ځما شا لوڅه وه نو ته به هم خپله مبارکه شا راته لوڅوې

د إسلام پیغمبر خپله مبارکه شا ورته لوڅه کړه ، کله چې عکاشه دده مبارک پر مبارکه شا باندې د نبوت مهر ولیدئ نو هغه یې مچ کړ او بیا یې د إسلام و پیغمبر ته عرض وکړ چې اې د خدایٔ رسوله ! ځما قصاص اخستل مقصد نه ؤ ، بلکي ځما مقصد همدغه کار ؤ چې و مې کړ ، په دې سبب چې تا فرمایلي دي : � من مس جلدي لن تمسه النار أبدًا . �

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه مجلس کښي د إسلام پيغمبر وفرمايل چي د هر چا پر ذمه که د چا حق وي نو اوس دي لا له هغه څخه ځان خلاص کړي او دا فکر دي نکوي چي رسوا به سم ؛ ځکه چي د دنيا فضيحت ډير اسانه کار دئ تر فضيحت د آخرت ، نو يو نفر ولاړ سو او وي ويل چي يا رسول الله ! درې درهمه د غنيمت له مال څخه ما په خيانت وړي دي چي هغه اوس ځما پر ذمه باندي دئ ، د اسلام پيغمبر ورته وفرمايل چي دا خيانت دي ولي وکړ ؟

ده ورته وويل چي يا رسول الله ! ورته محتاج وم

د اسلام پيغمبر و حضرت فضل ته وفرمايل چي دغه درې درهمه له دغه سړي څخه واخله .

بيا د اسلام پيغمبر وفرمايل چي په هر چا کښي که يو بد صفت موجود وي (يعني او له ځانه يې نسي ليري کولاَئ) نو ولاړ دي سي هغه صفت دي ذکر کړي چي زه دعا ورته وکړم !

يو نفر ولاړ سو او وې ويل چي يا رسول الله ! په ما کښي درې بد صفتونه موجود دي:

اول دا چي دروغ ډير وايم ، دوهم دا چي فحش او بدگويي ډيره کوم ، دريم دا چي خوب ډير کوم!

د اسلام پيغمبر دعا ورته وکړه او وې فرمايل چي اې خدايه ! ددغه سړي صدق او رشتيا ويل نصيب کړه (يعني او فحش گويي ورڅخه ليري کړه) او خوب يې کم کړه په دې ډول چي هر وخت دده زړه وغواړي رابيداره کيدلاَئ سي .

په دې وخت کښي يو بل نفر ولاړ سو او عرض يې وکړ چي اې د خداي رسوله ! په ما کښي دوه بد خويونه دي :

اول بد خوی مي دادئ چي دروغ وايم ، دوهم بد خوی مي دادئ چي منافقت کوم!

د اسلام پيغمبر وده ته هم دعا وکړه .

محترمو مسلمانانو ! په دې بيان کښي و موږ او تاسي ته دا درس او تعليم موجود دئ چي د حقوق الله او د حقوق العباد د دواړو کامل رعايت وکړو او که څموږ پر ذمه باندي د الله پاک يا د بنده حق پاته وي نو له هغه څخه په دنيا کښي لا په هغه طريقه ځان خلاص کړو کومه چي شريعت د له حقوقو څخه د خلاصوالي دپاره بيان کړېده ، خاص بيا د بندگانو حقوق ؛ ځکه چي د بنده له حق څخه انسان په توبه سره هم نه خلاصيږي تر څو چي و هغه بنده ته يا حق ورونه رسوي يا هغه عفوه ورته ونکړي .

په کتاب د � الإسلام و سأئرالأديان � کښي د � شامي � په حواله ذکر سويدي چي د يوې روپۍ شپږمه حصه حق که د چا پر ذمه باندي پاته ؤ نو ددې په بدل کښي به اوه سوه په جماعت سره ادا سوي لمونځونه دده و هغه حقدار ته ورکړه کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په یوه ثابت او مشهور حدیث کښي راغلي دي چي د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) و أصحاب کرامو ته وفرمایل چي تاسي پوهیږئ چي ځما له أمت څخه مفلس کوم سړئ دئ ؟

أصحابو ورته وفرمایل چي مفلس خو هغه څوک دئ چي درهم او دینار نلري (یعني دنیا نلري) !

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل یعني چي مفلس ځما له أمت څخه هغه دئ هغه دئ چي د قیامت په ورځ راسي په داسي حال کښي چي لمونځونه ، روژي ، حج او داسي نور عبادتونه یې کړي وي خو له دې سره سره یې په دنیا کښي و یو چاته ښکنځل کړیوي ، د بل چا یې بیا مال خوړلئ وي ، دبل چا یې بیا په ناحقه وینه توی کړي وي او داسي نور ، نو دده دغه ټول عبادتونه و دغو حقدارانو ته ورکړه سي او دَی خالي لاس پاته سي .

او ځینو ثابتو روایاتو له مخي دا خبره لا هم سته چي که دده په طاعت او عبادت د حقدارانو غاړه نه ووځي نو بیا دده د حقدارانو ګناوي دده پر ذمه باندي ګرځي .

)٨ : (د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د مرض موت په جریان کښي په مختلفو نوبتو و أصحاب کرامو ته قسم قسم نصیحتونه او وصیتونه وکړل ، چي ځني نمونې یې په تیرو برخو کښي وتاسي محترمو ته ذکر سوې ، له جملې د هغوی څخه یو نصیحت دده مبارک دا ؤ چي و أصحاب کرامو ته یې وفرمایل چي زه پر تاسي باندي له دې څخه نه بیریږم چي تاسي به بیرته کفر او شرک غوره کړی ، مګر له دې څخه بیریږم چي و دنیا ته به رغبت وکړی او د دنیا په وجه به پخپل منځ کښي اختلافات او جنګونه شروع کړی .

لکه چي د اسلام پیغمبر فرمایلي دي : � حب الدنیا رأس کل خطیئة . �

او همدارنګه دده مبارک و خپلو ازواجو مطهراتو ته د خانه نشینۍ، ستر او له نامحرمه خلګو څخه د دوی د ځانو د ساتلو په باب وصیت وکړ او دغه مبارک آیت یې ورته تلاوت کړ : � و قرن في بیوتکن و لاتبرجن تبرج الجاهلیة الأولی . �

)٩ : (د اسلام پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) په مرض موت کښي و جبریل ته وفرمایل چي اې جبریله ! له ما څخه وروسته بیا به و مځکي ته راکښته سې او که یا ؟

جبرئیل ورته وویل چي له تا څخه وروسته به زه هیڅ وخت و مځکي ته راکښته نه سم ، مګر لس واره راکښته کیږم چي لس ګوهره له دنیاوالو څخه وړم .

د اسلام پیغمبر ورته وفرمایل چي هغه لس کوم ګوهرونه دي ؟

جبریل (علیه السلام) ورته وویل چي یا رسول الله ! اول وار چي له تا څخه وروسته و مځکي ته راکښته سم نو د صبر ګوهر به له دنیا څخه یوسم چي بیا به په هیڅ درویش او فقیر کښي (یعني او دارنګه په هیچا کښي) صبر کول پاته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسي ، دوهم وار چي راکښته سم نو د شرم گوهر به له دنيا څخه پورته کړم چي بيا به له هيچا سره شرم او حيا نسي پاته ، دريم وار چي راکښته سم نو گوهر د محبت به له دنيا څخه پورته کړم چي هيچا ته به محبت نسي پاته ، څلرم وار به گوهر د عدل او انصاف له دنيا څخه پورته کړم چي بادشاهان به له عدل او انصاف څخه خالي پاته سي ، پنځم وار به گوهر د برکت له دنيا څخه پورته کړم چي په دنيا کي به په هيڅ شي کي برکت نسي پاته ، شپږم وار به گوهر دسخاوت پورته کړم چي هيڅوک به له فقيرانو سره خپلوي او ياري نکوي ، اوم وار به له دنيا څخه گوهر د صدق او راستۍ پورته کړم چي هيڅوک به راست گويه او صادق نسي پاته ، اتم وار به گوهر د عمل په علم له دنيا څخه پورته کړم چي بيا به علماء بې عمله پاته سي ، لسم وار به گوهر د برکت د قرآن مجيد له دنيا څخه پورته کړم ، بيا به د قيامت علامې ښکاره سي او حضرت اسرافيل به په شپېلۍ کښي پوه کړي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهداَء ، قصص القران و غيره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

قدرمنو مسلمانانو! په دې برخه کښې هم د إسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د مرض موت او دده مبارک له رحلت سره متصل ځینې مهمې خبرې درته کوم .

اوله خبره داده چې په مرض موت کښې د اسلام پیغمبر یو وخت حضرت علي و خپل حضور ته وغوښتئ او ورته ویې فرمایل چې رنگ او یو کاغذ او ورقه راوړه چې ستا دپاره یو وصیت ولیکم .

حضرت علي فرمایلي دي چې ما فکر وکړ چې داسې پېښه نسي چې زه قلم ، رنگ او کاغذ پید اکوم او بیرته راځم د اسلام پیغمبر وفات کړئ وي ، نومې وده مبارک ته وویل چې یارسول الله ! هر وصیت چې کوې په خوله یې راته وکړه له ما څخه انشآءالله نه هیریږي !

نو د اسلام پیغمبر وفرمایل چې : � الصلوات و ماملکت أیمانکم � و في روایة � الله الله في ما ملکت أیمانکم البسوا ظهورهم و اشبعوا بطونهم و الینوا لهم القولَ . �

دوهمه خبره داده چې کله چې د إسلام د پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) مرض ډیر سخت سو د پنجشنبې ورځ وه ، نو ده مبارک وغوښتل چې یو خط او یوه عهدنامه ولیکي ، نو یې و عبدالرحمن بن أبي بکر ته وویل چې یوه تخته راوړه چې زه د أبوبکر دپاره خط ولیکم (یعنې په دې باره کښې چې دَی به له ما څخه وروسته خلیفه د اسلام وي چې د خلگو په منځ کښې اختلاف منځته رانسي) ځکه الله (جل جلاله) او مومنان له دې څخه منع کوي چې له أبوبکر څخه پرته دې بل څوک خلیفه سي .

اهل السنت والجماعت په دغه خبره هم دلیل نیسي پر دې باندې چې د اسلام له پیغمبر څخه وروسته أحق په خلافت سره حضرت أبوبکر ؤ .

دریمه خبره داده چې چې په دوران کښې د سختۍ د مرض دده مبارک اصحاب کرام دده مبارک په حجره کښې سره راټول سول ، نو ده مبارک ورته وفرمایل چې ماته یو شئ راوړۍ چې زه وتاسې ته یو وصیت خپل ولیکم چې وروسته له ما څخه بیا هیڅکله تاسې گمرهان نسۍ.

د أصحابو په منځ کښې د نظر اختلاف پیدا سو ، ځینو وویل چې باید دده مبارک په قول باندې عمل وکړ سي او د وصیت د لیکنې دپاره یوه ورقه ورته راوړله سي ، او ځینو وویل چې د إسلام پیغمبر په تکلیف دئ نو مناسب ندئ چې ورقه ورته راوړو او د وصیت په لیکلو سره تکلیف ورکوو ، حضرت عمر هم دا خبره تاید کړه او وې ویل چې د الله پاک کتاب قرآن مجید ځموږ په منځ کښې موجود دئ او ځموږ د هدایت دپاره کافي دي ، خو په دغو دواړو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډلو کښې يوې ډلي هم يو غلط سوچ او يو فاسد مقصد په زړه کښې نه درلودئ او دا څموږ د أهل السنت والجماعت دعلماؤ مَسلَک دئ �على رغم أنوف الشيعة .

څلرمه خبره داده چي د إسلام پيغمبر(صلی الله عليه وسلم) د مرض موت په وخت کښې اوه ديناره درلودل چي له حضرت عائشې سره پراته وه ، نو ده مبارک هغه اوه ديناره و حضرت علي ته ورولیږل چي حضرت علي بيا دده مبارک له هدايت سره خيرات کړل پنځمه خبره داده چي ددې دپاره چي دده مبارک له رحلت څخه وروسته خلگ دده مبارک په شان کښې د يهودو او نصاراؤ په ډول إفراط او تر حد تيرئ ونکړي په مرض موت کښې بې د الفاظ هم تکرارول � لَعنَ الله اليهودَ والنصارى ، اتخذوا قبور أنبيآئهم مساجد . �

شپږمه خبره داده چي د إسلام د پيغمبر(صلی الله عليه وسلم) له وفات څخه وروسته أهل بيتو د کور له يوه طرف څخه دا کلمې اوريدلې او په ظاهره هيڅوک دوی نه ليدئ : � السلام عليكم أهلَ البيت و رحمة الله وبركاته ، كل نفس ذائقة الموت و انما توفون أجور كم يومَ القيامة � دغه کلمې پرشتو او ملائکو ويلې چي د إسلام د پيغمبر د أهل بيت تعزية او فاتحه خواني يې کوله.

همدارنگه يو غټ سړئ چي ډير سباحت يې درلودئ د أصحابو وحضور ته راغلئ او وې ژړل او بيا يې و أصحابو ته وکتل او وې ويل چي بېشکه الله پاک له هر مصيبت څخه تسله ورکونکئ دئ او د هر فائت عوض ورکوي او د هر هالک خلف پيدا کوي ، د الله تعالی و طرفته متوجه سې او جزع ، فزع او ملالت مکوی ، مصيبت زده په حقيقت کې هغه څوک دئ چي دده د مصيبت جبران ونکړ سي او په مصيبت کښې صبر ونکړي .

دغه سړئ د أصحابو له مجلس څخه ولاړئ بيا حضرت أبوبکر و أصحابو ته وفرمايل چي دغه سړئ حضرت خضر(عليه السلام) ؤ ، څموږ او ستاسي د تعزيت او د تسلي دپاره راغلئ .

اوومه خبره د إسلام د پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د وفات سره سم د أصحاب کرامو د غبرگون او د عکس العمل په باره کښې ده:

محترمو مسلمانانو ! علماَء کرامو د سيرَ ذکر کړيدي چي د آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) له وفات څخه وروسته أصحاب کرام ټول په عمومي لحاظ داسي حيران وگرځيدل چي داسي بې له شانه څخه ښکاريدله لکه چي عقلونه يې سلب سويوي او د بدن ټولي قواوي او حواس يې له کار څخه معطل پاته سويوي ، خو لدې سره سره ددوی د ځنو حال له ځنو نورو څخه فرق او توفير درلودئ ، د ځينو کيفيت په دې ډول ؤ چي لکه گونگيان ، ژبې يې وتړلي سوې او خبرې يې نسوائ کولائ او هوش او سد يې له سرو څخه ولاړئ ، چي يو له دغي جملې څخه د إسلام دريم خليفه حضرت عثمان بن عفان (رضي الله تعالی عنه) ؤ .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ځينو حال په دې ډول ؤ چې پر خپلو ځايو باندي له حرکت څخه عاجز وګرځېدل او طاقت د ګرځېدلو يې نه ؤ ، چې د إسلام څلرم خليفه حضرت علي بن أبي طالب (کرم الله وجهه) هم له دغي ډلي څخه ؤ .

او ځيني مريضان سول او بيا دونه ډېر ګر او کمزوري سول چې اخير په دغه کمزوري کښې په وفات ورسيدل .

او ځينو بيا په داسي دعاؤ شروع وکړه چې الله (جل جلاله) دي موږ په سترګو باندي ړانده کړي چې د اسلام د پيغمبر څخه وروسته بيا بل څوک په سترګو ونه وينو او دونه فرياد بې کوئ لکه څرنګه چې يې حاجيان د إحرام په تلبيه کښې کوي .

او د حضرت عمر (رضي الله عنه) عقل داسي مختل وګرځيدئ چې نعرې يې وهلې او قسمونه يې کول چې د خدائ تعالى رسول وفات سوئ ندئ ، بلکي بې هوښي باندي راغلې ده ، لکه چې په کوه طور کښې پر حضرت موسى (عليه السلام) باندي بې خودي راغله ، او دايې وويل چې زه اميدوار يم چې جناب رسول الله (صلى الله عليه وسلم) به تر هغه وخته پوري په دنيا کښې ژوندئ وي چې د ټولو منافقانو ژبې او لاسونه ورپرې کوي .

او څنو منافقانو وويل چې که محمد (صلى الله عليه وسلم) پيغمبر وائ نو وفات بې نه کولائ ، حضرت عمر چې دغه خبر واورېدله نو خپل تيغ يې کش کړ او د مسجدنبوي په دروازه کښې ودريدئ او وې ويل چې هر چا که وويل چې پيغمبر د اسلام وفات سوئ دئ نو په دغه توره بې سره دوه ځايه کړم ، خلګو چې د حضرت عمر دغه وينا واوريدله د إسلام د پيغمبر په وفات کښې شک او شبهه ورته پيدا سوه.

حضرت أسمآء بنت عميس خپل لاس د إسلام د پيغمبر د اوږو مبارکو و مابين ته وروړئ او مهر د نبوت يې نکړ پيدا نعره يې وکړه چې مُهر د نبوت د اسلام د پيغمبر له مبارکو اوږو څخه پورته سوئ دئ ، نو دا ددې دليل دئ چې حضرت رسو ل الله (صلى الله عليه وسلم) له دې فاني دنيا څخه نقل کړئ دئ .

په دغه وخت کښې حضرت أبوبکر په کور کښې ؤ ، کله چې د أصحاب کرامو او د حضرت عمر له دغي واقعې څخه خبر سو نو په تلوار په داسي حال کښې د حضرت بي بي عآئشې و حجرې ته راروان سو چې په لاره کښې يې ژړل او داسي يې ويل :

وا محـــــــــــمداه ! وانقـــــــطاع ظهراه

تر څو چې و مسجد نبوي ته راورسيدئ ، خلګ يې وليدل چې په سخته پرېشاني کښې واقع سويدي ، مګر ده مبارک و هيڅا ته التفات ونکړ د حضرت عآئشې و حجرې ته ورغلئ ، د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) مبارک مخ يې لوڅ کړ او پرمبارک نوراني تندي باندي يې مچ کړ او خوله يې دده مبارک پر مبارکه خوله باندي ورکيښودله او داسي يې وويله : � وا نبياه . � !

وروسته يې سر راپورته کړ او وې ژړل ، دوهم وار يې بيا دَی مبارک مچ کړ او وې ويل :� وا صفياه. � !

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې سر راپورته کړ او وې ژړل ، دریم ځل یې بیا ذَی مبارک مچ کړ او وې ویل :� وا خلیلاه ! بابي أنت و أمي طبت حیا ومیتا لا یجمع الله علیک موتتین أما الموتة التي کتبت علیک فقد وجدتها . �

او داسي یې وفرمایل چي اې د إسلام پیغمبره ته تر دې ډیر لوړ یې چي خلګ دي صفت وکړي او له دې څخه ډیر بالاتر یې چي پر تا باندي خلګ وژاړي ، کچیري اختیار ځموږ په لاس کښي واۍ نو ما به خپل ځان تر تا قربان کړۍ واۍ او کچیري دا نه واۍ چي پر مړده باندي له ژړا کولو څخه تا و موږ ته منع کړېده نو خامخا به ما دونه ژړلي واۍ چي له سترګو څخه به مي چنې بهیدلي واۍ ، بیا یې وویل چي اې الله ! ته ځما له طرفه ستا و پیغمبر ته سلام ورسوه او بیا یې وویل چي اې محمده ! ما د الله (جل جلاله) په حضور کښي یاد کړه.

پوه سه چي د حضرت أبوبکر ددغه قول په مطلب کښي علماؤ اختلاف کړۍ دۍ چي :� لا یجمع الله علیک موتتین � .

ځینو علماؤ فرمایلي دي چي د اسلام د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) له وفات څخه وروسته ځنو خلګو داسي ګمان ښکاره کړ چي د اسلام پیغمبر بیرته راژوندۍ کیږي ددې لپاره چي منافقان له منځه څخه یوسي ، نو حضرت أبوبکر په دغه قول سره ددغه ګمان تردید وکړ .

او ځینو علماؤ فرمایلي دي چي مطلب دده دا ؤ چي په قبر کښي ستا دپاره مرګ نسته ، لکه نور خلګ چي په قبر کښي د نکیر او منکر د سوال او جواب دپاره په قبر کښ را ژوندي کیږي او بیا بیرته مړه کیږي .

او ځنو علماؤ فرمایلي دي چي له دوهم مرګ څخه مراد غم او پرېشاني ده ، یعني له دغه پرېشانۍ څخه پرته چي د وفات په وخت کښي دي تېره کړه له بلي هیڅ پرېشانۍ سره به مخامخ نسې .

وروسته حضرت أبوبکر دباندي راووتۍ او حضرت عمر یې ولیدۍ چي د خلګو په منځ کښي ولاړ دۍ او وخلګو ته وایي چي حضرت محمد (صلی الله علیه وسلم) وفات ندۍ کړۍ او نه ذَی وفات کوي ، تر څو پوري چي منافقان په قتل ونه رسوي .

حضرت أبوبکر و حضرت عمر ته وفرمایل چي کښېنه ! خو حضرت عمر له کښېنستلو څخه منع وکړه ، نو حضرت صدیق أکبر و حضرت عمر ته وویل چي اې سړیه ! په دې پوه سه ! چي پیغمبر د اسلام له دنیا څخه رحلت کړۍ دۍ ، ایا تا ندي اوریدلي چي الله (جل جلاله) په قرآنکریم کښي و خپل پیغمبر ته فرمایلي دي چي : � إنک میت و إنهم میتون � او همدارنګه یې ورته فرمایلي دي : � و ما جعلنا لبشر من قبلک الخلد أفإن مت فهم الخالدون � .

وروسته حضرت أبوبکر د نبي کریم (صلی الله علیه وسلم) پر ممبر باندي ودریدۍ او خلګو عمر پرېښودۍ او أبوبکر ته متوجه سول ، حضرت أبوبکر خطبه او نصیحت شروع کړ ، اول یې د الله پاک حمد او ثنا وویله او بیا یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر رسول مقبول (صلی الله علیه وسلم) باندي درود ووايه ، بيا يې و خلګو ته وفرمايل چي هر چا که د محمد (صلی الله علیه وسلم) عبادت کاوه نو محمد خو وفات سو او هر چا څوک چي د الله (جل جلاله) عبادت کوي نو بېشکه الله پاک هميشه ژوندئ دئ او مرګ نلري ، بيا يې دغه مبارک آيت کريمه تلاوت کړ :

وما محـــــمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفإن مات او قتل انقلبتم على أعقابكم (الی اخير الآية ...).

او دارنګه يې ددغه مبارک آيت تلاوت هم وکړ چي : (و إنک ميت و إنهم ميتون) .

خلګو چي د حضرت أبوبکر له خولې څخه دغه دواړه مبارک اياتونه واوريدل ، نو داسي ورته ښکاره سول لکه چي نوي او تازه د خدائ له طرفه نازل سول او هر سړي د مدينې منورې په کوڅو کښي دغه دوه مبارک اياتونه ويل .

وروسته له هغه حضرت عمر نصيحت شروع کړ او و خلګو ته يې وويل چي اې خلګو ! ماچي تر دغه له مخه کوم څه درته ويل نو هغه ټول بې ځايه وو (يعني بې دليله مي يو سوچ وهلئ ؤ د هغه سوچ په مقتضی مي هغه خبري درته کولې) او نوري يې هم ډيري خبري و خلګوته وکړې او دا به هم ده مبارک ويل چي کوم دوه اياتونه چي له أبوبکر څخه ما واوريدل نو داسي راته معلوم سول لکه دا اوس اوس چي نازل سول .

خلاصه د خبري داده چي په دغو ټولو غمو او پريشانيو کښي تر ټولو أصحابو حضرت أبوبکرالصديق ډير ثابت قدمه او د عقل پر مقتضی باندي ټينګ او زيات شجاع او دلاوره ؤ .

هو ! ولي به نه ؤ ، أبوبکر هغه شخص دئ چي د اسلام پيغمبر دده په باره کښي فرمايلي دي :

ما طلعت الشمس بعد النبيين على أفضل من أبي بكر

محترمو ورونو د إسلام د پيغمبر د ميلاد د لمانځني شرعي حکم به په بله برخه کښي درته راسي ، چي هغه به ددې لړی اخيري برخه وي .

)مدارج النبوت ، روضة الشهدآء و غيره. (

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

قدرمنو مسلمانانو! په دې برخه کښي په دې باب شرعي معلومات درکوم چي د إسلام د پیغمبر د میلاد د ورځي لمانځنه په دې ډول چي له منکراتو شرعيه ؤ څخه خالي وي او په دغه ورځ د میلاد کښي مسلمانان سره راجمع سي او علماء کرام د إسلام د پیغمبر د میلاد او دوفات او دده مبارک د سیرت په باب و خلگو ته بیانونه وکړي او د مسلمانانو په زړو او دماغو کښي د إسلام د پیغمبر یاد تازه کړي او د بخاري شریفي ددې روایت په مطابق چي :� اجلس بنا نؤمن ساعة � د خپل گران پیغمبر د میني او د محبت اظهار وکړي ، او یا په دغه ورځ کښي صدقې او خیراتونه وکړي ، او یا نور نفلي عبادات وکړي او یا درودونه ووایي او ثوابونه یې د إسلام و پیغمبر ته ورو‌بخښي .

محترمو وروڼو ! په دې مسئله کښي خلگ درې فرقې دي :

یوې فرقې دتفریط لار غوره کړېده ، چي دغه ډول لمانځنه بدعت او ناروا کار بولي (العیاذ بالله ، العیاذ بالله) لکه وهابیان .

او یوې فرقې بیا د إفراط لار غوره کړېده چي په دې باب له شرعي حدودو څخه تیرئ کوي او د میلاد لمانځنه په دې ډول کوي چي متضمن ډیرو ناروا کارو لره وي ، لکه إختلاط او گډون د ښځو او نرانو او لکه ډولونه وغیره ، چي ځیني خالي په نامه پیران یا خلیفه گان یې کوي .

دغه دواړي فرقې چي دغه ډول کارونه کوي دا د دوی د جهل یا د ضلالت نښانه ده ، لکه چي مشهور قول دئ چي : � الجاهل إما مفرط او مفـرّط � یعني جاهل به یا إفراط کوي یا به تفریط .

دریمه معتدله ډله ده ، د حق والا ډله ده ، چي د مبتدعینو او د وهابیانو په شان تفریط هم نکوي او دارنگه ددغو خالي په نامه پیرانو په شان إفراط هم نکوي ، په دې ډول چي د إسلام د پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) د میلاد لمانځنه په مذکوره طریقه یو ډیر أفضل او أهم کار بولي او مرتب علیه د لوی أجر او ثواب یې بولي او په ذکر سوې طریقه نه لمانځنه د میلاد د ورځي له رحمة اللعامین پیغمبر سره یو قسم جفا او بې وفایي بولي او د أمتیت له شانه سره یې مخالف سلوک بولي او د خپل گران پیغمبر د میلاد لمانځل دده مبارک د سیرت ، ولادت او د رحلت په بیانولو سره او دارنگه په صدقو او خیراتو او په نورو عبادتو سره د مسلمانانو د ترقۍ او د کفارو د غم او د درد د زیاتولو سبب یې گڼي .

محترمو وروڼو ! د أصلي او سوچه او حقو شرعي دلائلو له مخي د همدغي دریمي ډلي رویه اسلامي او شرعي رویه ده او مخکنۍ دواړي ډلي چي په دې باب څه وایي او یا یې کوي باطلي او ناروا دي او الله (جل جلاله) دي موږ او تاسي د لعنت په داسي طوق نه گرفتاره کوي لکه څرنگه چي یې دغه دواړي ډلي مبتلا کړیدي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې مطلب د ثابتولو دپاره په دې برخه کښې د عالم إسلام د منل سويو علماؤ او د عمده کتابو قولونه او عبارتونه وتاسې محترمو ته په دې برخه کښې نمبر واره ذکر کوم ، تر څو چې و تاسې محترمو ته حق پوره واضح سي .

در خانـــــه أگر کس است يک حرف بـــس است

د عوامو دپاره ځما دغه يو څو د پښتو خبرې کفايت کوي او بايد همدغه لار تعقيب کړي ، او د علماؤ دپاره دلائل ذکر کوم چې دوی له هغو څخه کار واخلي ، البته موږ به ډېر تکليف کړئ وي چې له مختلفو منابعو څخه موږ دا دلائل راجمع کړيدي الله تعالى دې راڅخه قبول کړي ، خو د علماؤ په خدمت کښې موږ دغه دلائل له کتابو څخه راتېرول سوي تقديموو چې په دې سبب به دوی د تفتيش او پلټنې له مشقت او تکليف څخه خلاص سي .

اوس په دې اړه ودلائلو ته متوجه سئ!

١) : (امام أبوشامه چې شيخ او استاذ دئ د امام نووي داسې فرمايلي دي:

و من أحسن ما ابتدع في زماننا مايفعل کل عام في اليوم الموافق ليوم مولده (صلى الله عليه وسلم) من الصدقات والمعروف واظهار الزينة والسرور . فإن ذالک مع ما فيه من الإحسان للفقرآء مشعر بمحبة النبي (صلى الله عليه وسلم) و تعظيمه في قلب فاعل ذلک و شکرالله تعالى على ما مَن به مِنَّ به ايجاد رسوله (صلى الله عليه وسلم) الذي ارسله رحمة للعالمين .

يعني چې ځمو په زمانه کښې له يرو أفضلو او بهترينو کارو څخه چې مسلمانانو په عمل کښې راوستلئ دئ يو کار دادئ چې د اسلام د پيغمبر د ميلاد په ورځ يې هر کال مسلمانان کوي ، چې هغه عبارت دئ له صدقو ، خيراتو او داسې نورو نيکو کارو څخه او دارنگه اظهار د زينت او د خوشحالۍ چې مسلمانان يې په دغه ورځ کښې کوي داهم له ډيرو نيکو کارو څخه دئ ؛ ځکه دا کارونه سره له دې چې په دغو کارو کښې له فقيرانو سره امداد او کومک او احسان موجود دئ دغه کارونه د مسلمانانو مينه او محبت له خپل پيغمبر سره او د ارنگه د دوی تعظيم خپل پيغمبر لره ښکاره کوي ، او دارنگه په دغو کارو کښې چې مسلمانان يې د ميلاد په ورځ يا په شپه کوي د الله (جل جلاله) ددغه عظيم نعمت چې پر جهانيانو باندې يې کړئ دئ چې ايجاد او پيدايښت د رحمة اللعالمين رسول دئ د شکر ادا اينه راځي .

٢) : (امام سخاوي چې يو له هغو شخصيتو څخه دئ چې په عالم اسلام کښې ددوی پر قول او خبره باندې تمام أمت مسلمه اعتماد کوي د اسلام د پيغمبر د ميلاد د لمانځنې په ارتباط فرمايلي دي :

ان عمل المولد حدث بعدالقرون الثلاثة ثم لا زال أهل الإسلام في سآئرالأقطار والمدن الكبار يعملون المولد و يتصدقون في لياليه بأنواع الصدقات و يعتنون بقرائة مولده الكريم و يظهر عليهم من برکاته کل فضل عميم .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني چي ښېشکه دغه عمل (يعني دغه د مسلمانانو راغونډېدل او بيا د علمآؤ له طرفه و مسلمانانو ته د إسلام د پيغمبر د ولادت او د سيرت په باب بيانونه کيدل او دارنګه خيراتونه او نور عبادات ترسره کيدل چي د إسلام د پيغمبر د ميلاد په مناسبت کيږي دا کارونه) د صحابه ؤ او د تابعينو او د تبع تابعينو له زماني څخه وروسته مسلمانانو عملي ګرځولي دي او بيا په داسي ډول عملي ګرځيدلي دي چي په دوامداره توګه يې ټول أهل إسلام په ټولو أقطارو او أطرافو د مځکي کښي او په ټولو غټو غټو ښارو کښي د مسلمانانو د اسلام د پيغمبر د تولد په مناسبت د ميلاد په شپو کښي تر سره کوي او له ورايه ددغو مبارکو أعمالو له برکاتو څخه قسم قسم عام فضل او کرم د الله تعالی پر مسلمانانو باندي ښکاره کيږي

)٣ : (او ابن جوزي چي د بې مذهبه مبتدعه ؤ او د أهل مذهب والاؤ د ټولو په نزد معتمد عليه علمي شخصيت دئ په سلسله کښي د بيانولو د ګټو ، فايدو او د برکاتو د لمانځني د ميلاد د سرور کآئنات ويلي دي چي :

من خواصه إنه أمان في ذلک العام و بشرى عاجلة بنيل البغية والمرام .

يعني چي ځني له خاصو او برکتو څخه د لمانځني د ميلاد د سرور کآئنات (يعني په شرعي طريقه چي له شرعي منکراتو څخه خالي وي) يو برکت او خصوصيت دادئ چي هر څوک چي د ميلاد ورځ ولمانځي (يعني يا په صدقه ، يا په عبادت ، يا په درود ويلو سره او يا په بيانولو سره د سيرت د نبي [عليه الصلاة والسلام] او په غوږ نيولو سره و بيان د سيرت دده مبارک ته) نو په دغه کال کښي به دغه سړئ له هره آفته په أمن وي او دارنګه به و دغه سړي ته اول دده د حاجاتو د پوره کيدو زيرئ له الهي لوري کيږي (يعني په خوب کښي يا له يوې بلې لارې) او وروسته بې (يعني په همدغه کال کښي) الله پاک حاجتونه ورپوره کوي .

و اول من أحدثه من الملوک ، الملک المظفر أبو سعيد صاحب إربل و ألف له الحافظ بن دحية تاليفًا أسماه � التنوير في مولد بشير النذير � فأجازه الملک المظفر بألف دينار . و صنع الملک المظفر المولد و کان يعمله في ربيع الأول و يحتفل به إحتفالا هائلا و کان شهما شجاعا بطلا عاقلا عادلا و قيل انه کان يصرف على المولد ثلاثمائة الف دينار.

يعني د إسلام د پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) د ميلاد د لمانځني د مبارک رسم اول إحداث او پيل په إسلامي بادشاهانو کښي � ملک مظفر أبو سعيد � صاحب اربل وکړ ، بيا ددغه مبارک بادشاه ددغي مبارکي او مقدسي اختراع په تايد او خوشحالي کښي د إسلامي أمت يو ستر عالم حافظ بن دحية يو کتاب په شان کښي د عظمت او د شرافت د لمانځني د ميلاد د نبي جوړ کړ چي په � التنوير في مولد بشير النذير � سره يې مسمى کړ ، بيا دده د دغه کتاب په جائزه او انعام کښي ذکر سوي محترم بادشاه زر ديناره ودغه عالم ته ورکړل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاندي عربي عبارت ترجمه او بيان مونږ ځکه ونه ليکئ چي دا عبارات په أصل کي مونږ د علماؤ دپاره رانقل کوو او وعلماؤ ته يې د ترجمې کولو ضرورت نسته ، البته کوم ځايونه چي ترجمه کوو نو هغه د عامو مسلمانانو دپاره .

و كان سلطان أبو حمو موسى صاحب تلمسان يحتفل لیلة المولد غاية الإحتفال كما كان ملوك المغرب و الأندلس في ذلك العصر و ما قبله و من احتفاله له ما حكاه الحافظ سيدي أبوعبدالله التنسي ثم التلمساني في كتابه � راح الأرواح � فيما قاله المولى أبو حمو من الشعر و قيل فيه من الإمداح و ما يوافق ذلك على حسب الإقتراح و نصه أنه كان يقيم ليلة الميلاد النبوي على صاحبه أفضل الصلاة والسلام بمشورة من تلمسان المحروسة مدعاة حفيلة يحشر فيها الناس خاصة و عامة فما شئت من نمارق مصفوفة و زرابي مبثوثة و بسط موشاة و وسائد بالذهب مغشاة و شمع كالإسطوانات و موائد كالهالات و مباخر منصوبة كالقباب يخالها المبصر تبراً مذاباً و يفاض على الجميع أنواع الأطعمة كأنها أزهار الربيع المنمنمة فتشتهيها الأنفس و تستلذ بها النواظر و يخالط حسن رياهاالأرواح و يخامر رتب الناس فيها على مراتبهم ترتيب احتفال و قد علت الجميع أبهة الوقار و الاجلال و بعقب ذلك يحتفل المستمعون بإمداح المصطفى (صلى الله عليه وسلم) و مكفرات ترغب في الأقلاع عن الآثام يخرجون فيها من فن الى فن و من أسلوب الى أسلوب و يأتون من ذلك بما تطرب له النفوس و ترتاح الى سماعه القلوب و بالقرب من السلطان رضوان الله تعالى عليه خزانة المنجانة قد زخرفت كأنها حلة يمانيه لها أبواب موجفة على عدد ساعات الليل الزمانية فمهما مضت ساعة وقع النقر بقدر حسابها و فتح عند ذلك باب من أبوابها و برزت منه جارية صورت في أحسن صورة ، في يدها اليمنى رقعة مشتملة على نظم فيه تلك الساعة باسمها مسطورة فتصفها بين يدي السلطان بلطافة ويسراها على فمها كالمؤدية بالمبايعة حق الخلافة . هكذا حالهم الى انبلاج عمود الصباح و نداء المنادى حي على الفلاح . انتهى .

و في زماننا هذا يحتفل المسلمون بيوم مولده (صلى الله عليه وسلم) في جميع الأمم الاسلامية.وفى القطرالمصرى تتلى الاذكاروتوزع الصدقات على الفقراء والمحتاجين. وفى القهرة يتحرك موكب أرباب الطرق بعد الظهرمن ميدان باب الخلق أمام المحافظة ويسيرقاصدا ميدان الاحتفال بالعباسية مجتازا شوارع تحت البع فالسكرية فالغورية فميدان الاشراقية فالفحامين فالحسينية فالعباسية ويشتدالزحام فى هذه الشوارع وتتقدم الموكب كوكبة من فرسان رجال الشرطة وتحف به من الجانبين قوة من رجال الجيش وقدجرت عادة الحكومة أن تحتفل بهذا اليوم المبارك احتفالا رسميا فى العباسية حيث تقام سرادقات للوزارات ويتوجه جلالة الملك أونائبه الى مكان الاحتفال و هناك يعرض الحامية المصرية على أثروصوله ثم ينقتل الى السرادق الملكى ويستقبل الطرق الصوفية بأعلامهم وبعدئذ يقصد سرادق شيخ مشايخ الطرق الصوفية فيستمع تلاوة القصة النبوية وبعد سماعها يخلع على تاليها الخلعة الملكية وتدار المرطبات والحلوى على الحاضرين ثم ينصرف بعد ذلك بموكبه الحافل أثناء قصف المدافع وفى المساء تنارالزينات المقامة على السرادقات وتطلق الألعاب النارية البديعة وفى الصباح تعطل الحكومة وزارتهاومصالحها وتتلى القصة النبوية الشريفة فى المشهد الحسينى بحضور محافظ مصر .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

أنظر � محمد رسول الله � ص ۱۴ـ۱۵ـ۱٦ تاليف : علامه محمد رضا.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسمه تعالی!!

اللهم صل و سلم وبارک أفضل صلاتک و سلامک و برکاتک علی سیدنا محمد و آله و صحبه أ جمعین .

محترمووروڼو!په دي برخه کښي یوه بله برخه د لمانځني دمیلادالنبي دمشروعیت اواافضلیت په باره کښي ځیني نور شرعي دلیلونه درته ذکرکوم.

)۱(علامه کاشفي صاحب د تفسیر حسیني د � روضة الشهدآء � په ص ۱۰۴ کښي ذکر کړیدي چي په أکابرو د صحابه کرامو کښي له یوه صحابي څخه روایت دئ چي هغه سترګي چي پر جناب رسول أکرم (صلی الله علیه وسلم) باندي وژاړي (یعني دده مبارک د وفات او رحلت په وجه) نو هغه سترګي به د دوږخ اور نه ووینې (یعني د دوږخ اوربه پر حرام سي) .

علامه کاشفي (رحمه الله) ذکر کړیدي چي دغه حکم تر أهل د زماني د رسول علیه الصلاة والسلام پوري اختصاص نه درلودئ بلکي د قیامت تر ورځي پوري وټول أمت د إجابت ته دغه حکم ورشامل دئ ، هر څوک چي په هر وخت کښي د إسلام د پیغمبر له وفات څخه متاثر او متحیر سي او له درد څخه د فراق دده وژاړي په دغه حکم کښي داخل دئ ؛ ځکه فوت د آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) د ټول أمت دپاره مصیبت ؤ او ټولو لره په همدغه مصیبت کي ژړا کول لازم دئ او غم او پریشاني کول و ټول أمت ته یو متحتم حکم دئ ، بلکي پیرانان او ملائکه ، مځکه او اسمان ، ثوابت او سیاره ستوري ، غرونه او ډبري ، واښه او درختي ، وحشي حیوانان او خزندي ، درنګان او د هوا مرغان او د دریاب ماهیان په تعزیت او غم کښي دحضرت محمد صلی الله علیه وسلم مشارک او مساهم دي او ژړیدونکي ، محزون او متالم دي .

غزل:

اي زهجرانت زمین و آسمان بگریسته

سینه و دل خون شده روح وروان بگریسته

کن فکان چون قا لب اندتو چو جاني لاجرم

در عزاۓ تو تمام کن فکان بگریسته

ني همي ما خاکیان بهري تو ماتم داشتیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکي رضوان نيز در باغ جنان بگريسته

خون گري ايديده بهر سيد كز ماتمش

جبرئيل اندر فلک با قدسيان بگريسته

آدم و نوح و خليل و موسی و عيسی بهم

در عزایٔ سيد آخر زمان بگريسته

أهل بيت آن دم كه گريان گشته از بهر رسول

سنگ خارا بردل پر درد شان بگريسته

)۲ : (امام سيوطي (رحمه الله) د خپل کتاب � الحاوي للفتاوی � په ج۱ ص ۱۸۱ کښي د إسلام د پيغمبر د مولد د لمانځني په باب داسي فرمايلي دي:

إن أصل عمل المولد الذي هو اجتماع الناس وقرآءة من القرآن ورواية الأخبار الواردة في مبدأ أمرالنبي (صلى الله عليه وسلم) و ما وقع في مولده من الآيات ثم يمدلهم سماط يأكلونه و ينصرفون من غير زيادة على ذلک هو من البدع الحسنة التي يثاب عليها صاحبها لما فيه من تعظيم قدر النبي (صلى الله عليه وسلم) و إظهار الفرح و الإستبشار بمولده الشريف .

يعني چي ځما په نزد أهل د عمل د مولد چي راټوليدل د خلگو دي او قرآئت د قرآنکريم دئ او بيانول د هغو روايتو دي چي په ابتدا کښي د شان د نبي (صلى الله عليه وسلم) راغلي دي او بيانول د هغه څه دي چي هغه پيښ سويدي (يعني د تولد په وجه له خارق العادته شيانو څخه) بيا و خلگو ته د تصدق او د خيرات سترخوان غوړولي دي چي خلگ خورک ورڅخه وکړي او وروسته بيا و خپلو ځايو ته ولاړ سي ، بېله دې چي يو نامشروع کار په دغه مجمع کي وکړ سي ، نو دا ډول عمل او لمانځنه د مولد له جملې څخه د هغو حسنه بدعتو دئ چي و عمل کونکي ته يې ثواب ورکړکيږي ؛ ځکه په دغه کار کښي اظهار د عظمت د قدر نبي (صلى الله عليه وسلم) را ځي او اظهار د خوشحالی او د استبشار په مولد شريف دده مبارک سره راځي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاکهاني کوم چي له مالکي علماؤ څخه دئ او د إسلام د پیغمبر د میلاد د لمانځني پر خلاف یې یوه لیکنه کړېده علامه سیوطي وروسته له ذکر سوي بیان څخه په خپل کتاب کښي د فاکهاني لیکنه رانقل کړېده او جمله پر جمله یې رد کړېده او جواب یې ورکړئ دئ ، که څوک ددغه ایراد او رد خواهش لري نو و حاوي ته دي مراجعه وکړي .

)۳همدارنګه امام أبو عبدالله إبن الحاج په � مدخل � کښي د إسلام د پیغمبر د مولد د لمانځني په هغه ډول چي موږ یې ذکر وکړمدحه کړېده ، البته که د لمانځني په اجتماع کښي کوم منکر کارونه وي نو هغه یې رد کړېدي .

)۴(د إسلام پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) په خپله د خپل ولادت لمانځنه کړېده ؛ څکه یو وخت یوه سآئل له ده مبارک څخه پوښتنه وکړه چي د دوشنبې په ورځ روژه نیول څنګه دي ؟ یا دا مطلب چي یا رسول الله د دوشنبې په ورځ ته روژه ولي نیسي ؟

نو ده مبارک په جواب کښي ورته وفرمایل : � ذاک یوم ولدت فیه � یعني د دوشنبې ورځ داسي ورځ ده چي په دغه ورځ کښي زه زیږیدلئ یم (رواه مسلم رقم الحدیث ۲۷۴۷).

نو تشریف ددغي ورځي کوم چي له ذکر سوي حدیث څخه فهمیږي متضمن دئ تشریف د هغي میاشتي لره چي دَی مبارک په کښي زیږیدلئ دئ چي د ربیع الأول میاشت ده.

)۵(همدارنګه که د صحیحینو و یوه مبارک حدیث ته په غور وکتل سي او له تعصب او إنحراف څخه إعراض وکړ سي نو دا خبره په ډاګه ورڅخه معلومیږي چي په عبادتي أمورو سره د میلاد لمانځنه په حدیث سره ثابت عمل دئ او ودي ته ضرورت نسته چي بدعت حسنه ورته وویل سي ، د هغه مبارک حدیث مضمون دادئ چي کله چي نبي (صلی الله علیه وسلم) و مدینې منورې ته راغلئ نو یهود یې ولیدل چي د عاشوراَء په ورځ بې روژې نیولې ، نو د إسلام پیغمبر له دوی څخه پوښتنه وکړه چي تاسي په څه سبب په دغه ورځ روژه نیسی ؟ دوی ورته وویل چي په دغه ورځ کښي الله پاک فرعون غرق کړئ دئ او موسی ته یې نجات وربخښلئ دئ نو موږ د الله تعالی ددغه نعمت د شکر ادا کولو په خاطر روژه نیسو !

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څنو روايتو کښې داسي راځي چي � و نحن أولى بموسى منكم � يعني د إسلام پيغمبر و يهودو ته وفرمايل چي په موسى خو موږ تر تاسي ډير حقدار يو (يعني موږ خو بايد بيخي په دغه ورځي کښې روژه ونيسو) .

)٦(و في الكاملية في ص٢٦٣ :

سئلت عن قرآئة مو لده الشريف (صلى الله عليه وسلم) و إجتماع الناس لذلك فرحًا بقدومه و استبشارا بمجيئه ما حكمها ؟

فالجواب أن قرآئة المولد على الوجه المشروع ممدوحة شرعًا لاشتمالها على تعظيمه و إظهار علامات نبوته .

)٧(و في المهند على المفند المشهور بعقائد ديوبند ص ٦۴:

السؤال الواحد والعشرون ما تقولون أن ذكر ولادته (صلى الله عليه وسلم) مستقبح شرعًا من البدعات السيئة أم غير ذلک ؟

الجواب ؟ حاشا أن يقول أحد المسلمين فضلا أن نقول نحن أن ذكر ولادته الشريفة (صلى الله عليه وسلم) بل ذكر غبار نعاله وبول حماره (صلى الله عليه وسلم) مستقبح من البدعات السيئة المحرمة فالأحوال التي لها أدنى تعلق برسول الله (صلى الله عليه وسلم) ذكرها من أحب المندوبات و أعلى المستحبات عندنا سوآء كان ذكر ولادته الشريفة او ذكر بوله و برازه و قيامه و قعوده و نومه و نبهته كما هو مصرح في رسالتنا المسماة بالبراهين القاطعة في مواضع شتى .

)٨(سئل مولانا أحمد علي المحدث السهارنپوري تلميذ الشاه محمد إسحق الدهلوي ثم المهاجر المكي عن مجلس ميلاد بأي طريق يجوز و بأي طريق لايجوز ؟

فأجاب بأن ذكر الولادة الشريفة لسيدنا رسول الله (صلى الله عليه وسلم) بروايات صحيحة في أوقات خالية عن وظآئف العبادات الواجبات و بكيفيات لم تكن مخالفة عن طريقة الصحابة و أهل القرون الثلاثة المشهود لها بالخير و بالإعتقادات التي لم تكن موهمة بالشرك والبدعة و بالآداب التي لم تكن مخالفة عن سيرة الصحابة التي هي مصداق قوله عليه الصلوة و السلام

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفي مجموعة فتاوى ج ٣ ص ١٢٨.

السوال : هل يجوز تخصيص ذكرى المولد الشريف بشهرربيع الاول اوغيره ام لا ؟

الجواب : ان ولادة خيرالبشر عليه صلواة الله الاكبر موجب لألاف سرور وفرحة وهذه السرور والفرحة ليس له اختصاص بزمان ومكان بل استقر في عرق كل مؤمن وعصبه(وشحمه ولحمه) وان ثويبة جارية ابي لهب لما بشُرته با لولادة السعيدة للنبي صلى الله عليه وسلم فرح واعتقها.

ثم روي في المنام بعد موته (صاحب هذه الرويا ء هوالعباس بن عبد المطلب رضي الله عنه) فقيل له كيف حالك ؟ فقال: من يوم الموت اعذب بالنار. الاانه يخفف عني كل ليلة الاثنين.وذالک ببركة السرور بولادة محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم فاذاكان ابولهب الشقي يخفف عنه العذاب لفرحه بالميلاد. فالمسلم الموحد من امته صلى الله عليه وسلم الذي يسربمولده صلى الله عليه وسلم . ويبذل ماله في محبته

\صلى الله عليه وسلم حسب استطاعته كيف لايبلغ الى الدرجة العليا. كذاقال المحدث ابوالفرج ابن الجوزي والشيخ عبدالحق الدهلوي وغيرهما فالولادة السعيدة والمعجزات والغزوات والاحوال الاخرى المتبركة لسيد العالمين صلى الله عليه وسلم لوبينت في مجلس الوعظ اوالتعليم وشرحت مفصلاً بدون دعوة الناس . وبغيرصورة الاحتفال تكون موجبة للالوف من البركات. وقد كانت ا لصحابة رضي الله عنهم اجمعين يجعلون محافلهم متبركة ومهابط الانوار الالهية القدسية بذكر هذه الامور وبيانها وروي (اصحابي كالنجوم فبايهم اقتديتم اهتديتم.

مشكوة المصابيح .واما اجتماع الناس وانعقاد المحفل بشرط ان يكون خالياً عن المنكرات وكذا دعوة الناس الى محفل ذكر المولد ومجلس ا لسيرة النبوية. واعلان انه ينعقد في يوم كذا وموضع كذا وكذاليشتركوا في الحسنات. فالحقيقة ان ذكري المولد بهذه الصورة لم يكن في عهد صاحب الرسالة صلى الله عيه وسلم . ولافي عهد الصحابة والتابعين ومن تبعهم رضي الله عنهم . وباقي عصر المجتهدين رحمة الله تعالى عليهم . ومابلغتنا فيه رواية منهم ولعدم ثبوته بهذه الصورة في عهد النبوي المبارک يمكن ان يقال له(بدعة) وقال الامام النووي رحمه الله تعالى عليه ان البدعة في الشرع احداث مالم يكن في عهد رسول الله صلى الله عليه وعلى اله واصحابه وسلم. كذاقال الملا علي القاري رحمه الله تعالى عليه في شرح المشكوة لكنه لما كان هذا امراً حسناً ولم يكن موجباً للمعصية والاثم . وقدثبت في الشرع اجتماع الناس للفرحة والسرور ، وكذا ثبت ان سيدنا بلال رضي الله تعالى عنه احياناً كان يطلع الناس بامر المصطفى صلى الله عليه وسلم في الطريق والسوق على موعظة الرسول الله صلى الله عليه وسلم اجازه علماء الشريعة وسموه بدعة مندوبة فيثاب فاعله.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوسه چي ددغه عبارت دترجمي له مخه د مولددلفظ وضاحت ضروردئ په دي ډول چي دمولد لفظ په اصل کښي یاصیغه دظرف زمان ده یاصیغه دظرف مکان ده معنی یې ځای دزیږیدلو یاوخت دزیږیدلو دئ اوپه اصطلاح کښي دامت مولِد واجتماع ته دخلګواووقرائت ته دقران کریم اووبیانولوته دهغو روایتوچي واردوي په ولادت کښي دیوه نبي له انبیاوو اویادیوه ولي له اولیاوو اوومدح اووصفت کولو ته ددوی په نیکواقوالواوافعالوسره ددوی ویل کیږي (اعانة الطالبین جـ۳ـد ص ۳٦۱)

اوس نو دمذکوره عبارت وترجمي ته ځیرسئ.

دسوال پخوړ اوخلاصه داده چي داسلام دپیغمبردسیرة بیانولو اووده مبارک دمدح اوصفت په خاطر راغونډیدل خاص په هغه میاشت کښي چي دده مبارک زوکړه په کښي سویده چي هغه دربیع الاول یاغیره میاشت ده جائزده اوکه نه ده یعني سره له دي چي نفس داسلام دپیغمبر دسیرت بیانول اووده مبارک مدحه اوثناکول خوپه شریعت کښي ډیرمهم کار دئ خوپه دغه خاص شکل کښي دغه کارکول چي مثلاً ودغه کارته دربیع الاول تر میاشتي تخصیص ورکړل سي اوپه قاعده سره خلګ ومحفل دمولِد شریف ته رادعوت کړل سي اوپه دي معتاد ډول وخلګوته اعلانونه وکړل سي دشریعت له نظره څنګه کاردئ؟ دجواب خلاصه داده چي که چیري په دغه اجتماع کښي غیرشرعي کارونه وجود ونلري نوعلماوودشریعت دغه کار جائزګڼلئ اوبدعت مندوبة یې بللئ دئ اووددغه کارکونکي یې مستحقین دثواب بللي دي، همدارنګه په ذکرسوئ فتاوی کښي راغلي دي چي ډیروله غټانودرجالودطریقت کوم چي عمل دمولد یې ترسره کړیدئ په خوب کښي په داسي حال کښي داسلام پیغمبرلیدلئ دئ چي په عمل دمولدخپل به راضي اوخوشحاله وو اوشیخ عبدالحق محدث دهلوي فرمایي چي ځني له هغوخواصودعمل اودلمانځني دمولد داسلام دپیغمبر کوم چي په وارو وارو په تجربه رسیدلئ دئ دادئ چي په دغه ټول کال کښي دغه څوک چي لمانځنه دمیلادیې کړي وي له امن اوامان سره مخامخ سویدئ اوپه یوه طریقه له طریقوسره دکامیابئ زیري ورکړسویدئ

وایضاً في مجموعة الفتاوی ج ۱ ص ۳۹للعلامة الکنوي بعد تمهید عدة مقدمات اقول بعدتمهید هذه المقدمات ان ذکري المولدنفسه لیس بدعة ضلالة لوجهین:

الوجه الاول : ان المولد عبارة عن ان یقراء آیة من الآیات القرانیة . اویروي حدیث من احادیث النبویة . ویذکرشئ من الفضائل والمعجزات النبویة . ویضاف في الشرح بعض حالات ولادته صلی الله علیه وسلم .ونسبه الشریف والخوارق التي ظهرت في حین ولادته وقبلها .ونحوها. کذاحققه ابن حجرالمکي في (نعمة الکبری علی العالم بمولد سید ولدادم وغیره من العلماء الحذاق المهرة وهذه الحقیقة کانت موجودة في العهد النبوي وعصرالصحابه وان لم تسم بهذه التسمیة ولا یخفی علی المحدثین الماهرین ان الصحابة رضي الله عنهم کانوا یذکرون الفضائل والشمائل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

النبوية . والحالات الراهنة عند ولادة ا لرسول المعظم صلى الله عليه وسلم وقد روي في الصحاح ان رسول الله صلى الله عليه وسلم كان يضع لحسان منبراً في المسجد يقول عليه قائماً يفاخرعن رسول الله صلى الله عليه وسلم وينشد اشعاره في مدح رسول الله صلى الله عليه وسلم وكان رسول الله صلى الله عليه وسلم يدعوله ويقول ::اللهم ايده بروح القدوس . ولا يخفى على من طالع ديوان حِسان رضي الله عنه ان في قصائده ذكرت المعجزات النبوية واحوال الولادة السعيدة . والنسب الشريف وغيرها . وانشاد الاشعار بهذه الصفة في المجالس هو عين المولد . وقصة انشاده الاشعار في المسجد النبوي رويت في صحيح الامام البخاري رحمة الله عليه ومن شاء الاطلاع فليرجع اليه اوالى غيره فتح الباري ج۱ص۵۴۸.رقم الحديث ۴۵۳.

فلا يظهر بين الذكرالمولد الذي مربيانه وبين هذه القصة فرق معتد به . الاان هذه القصة لم تسم بمحفل المولد . وهذاامراخر. ان اعترض ان نفس ذكر المولد وبيان الفضائل وغيره ثابت لكن ذكر المولد بهذه الصورة بآن يجمع له الرجال ويدعى الاحباب من البيوت لم يثبت،يجاب بان جمع الرجال وطلبهم لتبليغ العلم ونشره ثابت في الحديث كما ذكر فقيه ابوالليث السمرقندي رحمه الله تعالى عليه في كتابه تنبيه الغافلين: عن على بن ابي طالب قال:نزلت(اذاجاء نصرالله) في مرض رسول الله صلى الله عليه وسلم فما لبث ان خرج اليوم الخميس فرقي المنبر وجلس عليه ثم دعابلالاوقال:نادفي المدينة ان اجتمعوا لوصية رسول الله صلى الله عليه وسلم فنادى بلال فاجتمع صغيرهم وكبيرهم وتركواابواب بيوتهم مفتحة حتى خرجت العذاري من خدورهن حتى خض(قوله خض يقال غض مكان باهله امتلأبهم وضاق)المسجد باهله والنبي صلى الله عليه وسلم يقول ،وسعوا لمن وراء كم ثم قام فحمدالله واثنى عليه وصلى على الانبياء . ثم قال انا محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم العربي الحرمي المكي الحديث انتهى ملخصاً . وذكره في باب رفق۲۹۹. وفوق ذالک بان الكلام في المولدنفسه . واماالتخصيصات العرفية والاموارالمحيطة به فان لم تثبت من هذاالاجتماع الذي ذكره في الحديث لايلزم منه عدم جوازذکری المولد ولايستلزم منع الاحتفال به.

دوجه ثاني خلاصه داده چي داخبره په احاديثو اوپه شرعي دلائلوثابته ده چي دهرفردله افردوځخه دعلم شرعي په هروخت كښي چي وي تعليم اوتعلم شرعي كار دئ،نو داسلام دپيغمبردميلادپه مناسبت داسلام دپيغمبر سيرت اوحالات بيانول يااوريدل هم يوفرددئ له افرادو ځخه دتعليم اودتعلم دعلم شرعي نوپه دي وجه داهم شرعي كاردئ اوودي خبري ته متبحرفقهاء اومستنبطين علماء كوم چي له اهله ځخه دفتوى دي لكه ابوشامه حافظ ابن حجر اوامام سيوطي اوشامي اوامثال ددوئ تللي دي اوحكم يې كړيدئ په استحباب دذكردمولِد ،اود (الانوارالمحمدية من المواهب اللدنية)په ۲۸او۲۹ صفحه كښي په دي اړه داسي راغلي دي . وارضعته صلى الله عليه وسلم ثويبة عتيقة ابي لهب اعتقها حين بشَّرَتْه بولادته عليه السلام وقدروءي ابولهب بعدموته فی النوم فقيل له ماحالک فقال في النار الاانه خُفِّف عنى في كل ليلة اثنين وامص من بين اصبعين هاتين ماءً واشاربرأس اِصبعيه وانّ ذالک باعتاقي لثويبة عندما بشرتنى بولادة النبي صلى الله عليه وسلم وبأرضاعهاله صلى الله عليه وسلم.قال ابن الجزري فأذاكان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هذا أبولهب الكافر الذي نزل القران بذمه جوزي بفرحه ليلة مولد النبي صلى الله عليه وسلم فما حال المسلم الموحد من امته صلى الله عليه وسلم يُسربمولده ويبذل ماتصل اليه قدرته في محبته صلى الله عليه وسلم لعمري انما يكون جزاءه من الله الكريم ان يدخله بفضله العميم جنات النعيم ولازال اهل الاسلام يحتلفون بشهرمولده عليه الصلاة والسلام ويعملون الولائم ويتصدقون في لياليه بانواع الصدقات ويظهرون السرور ويزيدون في المبرات ويعتنون بقرائة مولده الكريم ويظهرعليهم من بركاته كل فضل عميم ومما جُرِّب من خواصه انه امان في ذالك العام وبشرى عاجلة بنيل البغية فرحم الله امرء اتخذ ليالي شهر مولده المباركة اعيادًا .

قدرمنوورونو داسلام دپيغمبر دميلاددلمانځني دشرعي حکم په ارتباط مي دمعتمدوکتابو په حواله داسلام اوداهل السنت والجماعت دنامتوعلماؤ قولونه درته ذکرکړل چي له ټولو څخه مثبته نتيجه ترلاسه کيږي اووهغه چاته چي دحق تلاش کوي اودحق منونکي وي اودسليم عقل خاوند وي په ډير کافي ډو ل ذکرسوي تفصيل قناعت ورکونکئ دئ ددي سلسلي په اخرکښي زه عاجزهم غواړم چي خپل نظرومسلمانانوته ديوڅوجملوپه ضمن کښي تقديم کړم.

اوله جمله داده چي داسلام دپيغمبر دميلادلمانځنه چي په دغه مروج ډول داسلام په ابتدائې درو قرنو کښي نه کيدله اوبيا دعالم اسلام په ټولو اطرافواواکنافوکښي پيل سوه نود پوښتني ځائ بايد داخبره وي چي داسلام په اولو دروقرنوکښي ولي دغه عظيم الشانه عمل نه ترسره کيدي ددي دپاره بايديو عذر اوعلت پيداسي اوله کومه وخته چي دغه عمل مسلمانانورواج کړيدئ ځماپه فکر دادسوال اودپوښتني ځائ نه دئ ځکه داسلام دپيغمبر دميلا ددلمانځني په عظمت کښي که صحيح فکروکړل سي اوسياسي اواجتماعي داخلي اوخارجي ديني اواخروي ګټې يې وڅيړلي سي نوبي اختياره دهرمسلمان وجدان اوعقل اوعلم پردي باندي حکم کوي چي مسلمانان ضروربايد دغه عمل هرکال درېبع الاول په مياشت کښي په ډيرجوش اوخروش سره ترسره کوي خو البته په دي شرط چي شرعي مقررات به په نظر کئ نيسي.

دوهمه جمله داده چي دري پيړي مخکي انګريزانو ځني جاسوسان واسلامي هيوادوته دپاره دفتني اوفساداچولوپه منځ کښي دمسلمانانو وليږل چي دهغو جاسوسانو څخه يو جاسوس همفرياهمفري نوميده دغه جاسوس چي کله دجاسوسي دوري پوره کړي بيايې يوکتاب جوړکړ چي هغه کتا ب يې هم دهمفرپه نامه يادېږي اواوس هم دغه کتاب په مختلفوهيوادوکښي په مختلفوژبوکښي وجود لري په دغه کتاب کښي ده هغه ټولي وظيفي ذکرکړيدي کومي چي دانګريزانو دحکمرانانو لخواودته سپارلي سوي وي اودارنګه يې هغه ټول اجراات په دغه کتاب کښي ذکرکړيدي کوم چي په اسلامي ملکوکښي ده د انګريزحکمرانانوددستورمطابق ترسره کړي وو ده په دي کتاب کښي ذکرکړيدي چي يوه وظيفه ماته داراکړه سويوه چي ته به په اسلامي هيوادوکښي کوښښ کوي چي دمسلمانانوتعلق داسلام د پيغمبرله اولادي څخه پري کړي ځکه چي دپيغمبرپه اولاد کښي هرڅوک چي مسلمانان يې ويني نوومسلمانانوته داسلام پيغمبر اودهغه حالات وريپادوي. ددغه جاسوس په دغه خبره کښي که فکروکړ سی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوداخبره به وهرمسلمان ته په ډاګه سي چي داسلام دپیغمبر دمیلاد لمانځنه به پرکافرانوباندي په ځونه لوړه کچه دغم اوددرد اثراچوي اونه لمانځل بي دکفارو ځونه غټ اومهم مطلوب وي.

دریمه جمله داده چي داحادیثو په ټولومعتبرکتابوکښي دغه روایت مذکوردئ چي یوه یهودي وحضرت عمر رضی الله عنه ته وویل چي که دغه ایت چي (الیوم اکملت...الی اخرها)پرموږ یهودونازل سوئ وائ نو موږ به هغه ورځ داختر ورځ ګرځولي وائ حضرت عمرورته وفرمایل چي ددغه ایت دنزول ورځ زموږ ددوواخترووړځ ده ځکه چي دغه ایت دجمعي په ورځ نازل سویدئ چي په اسلام کښي یوه ستره مقدسه ورځ ده اوبل دعرفي په ورځ نازل سویدئ چي په سلام کښي له ډیرومقدسوورځوڅخه یوه بله ورځ ده ،که دحضرت عمرپه دغه کلام کښي غوروکړل سي نووهرسړي ته داخبره څرګندیږي چي په مسلمانانوباندي چي په کومه ورځ کښي یوستر الهي انعام سویوي نوهغه ورځ داختردورځي په شان بایدوګڼي، نوچي ددغه مبارک ایت دنزول ورځ ددي مستحقه سوه چي داختر دورځي په شان وبلله سی نوداسلام دپیغمبر صلی الله علیه وسلم دولادت ورځ به چي مبدأاوپیل پرعالم بشریت باندي دټولودنیوی اودیني اواخروي ستروسترو نعمتوده څنګه په دي سره حقداره نه وي چي ولمانځله سي اودیوستراختر په شان وګڼله سي.

څلورمه جمله داده چي که څوک په دي قول دخدای پاک کښي چي (ویتبع غیرسبیل المؤمنین) چي دسورة النساء ۱۱۵ایت دئ صحیح فکروکړي اودارنګه داسلام دپیغمبر صلی الله علیه وسلم په دغومبارکوحدیثوکښي په شرط دلیاقت اوپه شرط دعدم دتعصب تأمل اوتدبروکړي نوداسلام دپیغمبر دمیلاد دلمانځني دمشروعیت په باب به هیڅ شک اوشبهه ورته پاته نشي ، اوداخبره به هم ورته ثابته شي چي دمیلادالنبي علیه الصلاة واسلام لمانځنه په اسلام کښی په هیڅ معنی دبدعت کارنه دئ، بلکي داسلامی اصولوله مخی په شرعي دلائلوسره ثابت سوي عمل دئ حدیثونه دادي ،

)۱(قال النبي صلی الله علیه وسلم (ان الله لایجمع امتي علي ضلالة) رواه الترمذی . کتاب الفتن باب لزوم الجماعة.

)۲ (ماراٰه المسلمون حسناً فهو عندالله حسن ...) رواه الحاکم في المستدرک ج۳ص۸۷.

)۳ (من سن في الاسلام سنة حسنةً فله اجرها واجرمن عمل بها ...) رواه مسلم في کتاب الزکاة باب الحث علی الصدقة.

محترمومسلمانانو!دا اخیردهغه څه دئ چي داسلام دپیغمبر دمیلادپه مناسبت می وتاسي محترموته تقدیم کړل له الله جل جلا له څخه یې دکامل ا جر امیدواریم.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library